

LATVIJAS BANKA

LATVIJAS BANKAS 2013. GADA FINANŠU PĀRSKATI
NEATKARĪGU REVIDENTU ZIŅOJUMS LATVIJAS BANKAS PADOMEI

SATURS

Bilance	3
Peļņas un zaudējumu aprēķins	5
Kopējās atzītās peļņas un zaudējumu pārskats	7
Naudas plūsmas pārskats	8
Finanšu pārskatu skaidrojumi	9
Neatkarīgu revidentu ziņojums Latvijas Bankas padomei	42

SAĪSINĀJUMI

AS	akciju sabiedrība
ASV	Amerikas Savienotās Valstis
ECB	Eiropas Centrālā banka
ECBS	Eiropas Centrālo banku sistēma
EK	Eiropas Komisija
ES	Eiropas Savienība
FKTK	Finanšu un kapitāla tirgus komisija
IIN	iedzīvotāju ienākuma nodoklis
NĪN	nekustamā īpašuma nodoklis
OECD	Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (<i>Organisation for Economic Co-operation and Development</i>)
PVN	pievienotās vērtības nodoklis
SDR	Speciālās aizņēmuma tiesības (<i>Special Drawing Rights</i>)
SNB	Starptautisko norēķinu banka (<i>Bank for International Settlements</i>)
SVF	Starptautiskais Valūtas fonds
TARGET2-Latvija sistēma	Eiropas vienotās automatizētās reālā laika bruto norēķinu sistēmas TARGET2 komponentsistēma Latvijā
VSAOI	valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas

BILANCE

(gada beigās; tūkst. latu)

AKTĪVI	Skaid- rojumi ¹	2013	2012
ĀRZEMJU AKTĪVI		4 098 441	4 053 478
Zelts	6	153 157	218 750
Speciālās aizņēmuma tiesības	7	95 692	83 367
Ārvalstu konvertējamās valūtas	8	3 815 537	3 692 653
Līdzdalība Eiropas Centrālās bankas kapitālā	9	730	750
Līdzdalība Starptautisko norēķinu bankas kapitālā	10	19 992	19 991
Pārējie ārzemju aktīvi	11	13 333	37 967
VIETĒJIE AKTĪVI		40 935	32 857
Kredīti kredītiestādēm	12	10 000	–
Pamatlīdzekļi	13, 14	30 201	31 963
Pārējie vietējie aktīvi	15, 16	734	894
KOPĀ AKTĪVI		4 139 376	4 086 335

¹ No 9. lappuses līdz 41. lappusei sniegtie skaidrojumi ir šo finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

(turpinājums)

(gada beigās; tūkst. latu)

PASĪVI	Skaid- rojumi	2013	2012
ĀRZEMJU SAISTĪBAS		24 683	27 680
Ārvalstu konvertējamās valūtas	17	8 936	18 775
Starptautiskais Valūtas fonds	7	295	305
Citu starptautisko institūciju noguldījumi latos	18	3 278	3 341
Ārvalstu banku noguldījumi latos		4 055	2 332
Pārējās ārzemju saistības	19	8 119	2 927
LATI APGROZĪBĀ	20	630 755	1 234 147
VIETĒJĀS SAISTĪBAS		3 153 626	2 462 505
Kredītiestāžu noguldījumi	21	2 901 037	1 688 349
Valdības noguldījumi	22	239 187	761 152
Citu finanšu institūciju noguldījumi	23	9 986	10 814
Pārējās vietējās saistības	24, 25	3 416	2 190
KAPITĀLS UN REZERVES		330 312	362 003
Pamatkapitāls	26	25 000	25 000
Rezerves kapitāls	26	171 683	159 797
Pārvērtēšanas konts	26	92 165	143 245
Pārskata gada peļņa	26	41 464	33 961
KOPĀ PASĪVI		4 139 376	4 086 335

Latvijas Bankas valde 2014. gada 13. martā apstiprināja šos finanšu pārskatus, kas sniegti no 3. lappuses līdz 41. lappusei.

LATVIJAS BANKAS VALDE

Māris Kālis
Valdes priekšsēdētājs

Reinis Jakovļevs
Valdes priekšsēdētāja vietnieks

Andris Nikitins
Valdes loceklis

Harijs Ozols
Valdes loceklis

Ilze Postuma
Valdes locekle

Raivo Vanags
Valdes loceklis

PEĻNAS UN ZAUDĒJUMU APRĒĶINS

(tūkst. latu)

	Skaid- rojumi	2013	2012
PROCENTU IENĀKUMI			
Ārzemju operācijas	36	38 331	47 555
Procenti par vērtspapīriem		35 433	45 579
Procenti par noguldījumiem ārvalstu kredītiestādēs un citās ārvalstu finanšu institūcijās		123	995
Procenti par atvasinātajiem finanšu instrumentiem		2 775	981
Vietējās operācijas	36	1	8
Procenti par kredītiem kredītiestādēm		1	8
PROCENTU IZDEVUMI			
Ārzemju operācijas	36	-7 967	-5 521
Procenti par noguldījumiem		-9	-8
Procenti par atvasinātajiem finanšu instrumentiem		-7 958	-5 513
Vietējās operācijas	36	-1 965	-4 410
Procenti par kredītiestāžu noguldījumiem		-735	-2 063
Procenti par valdības noguldījumiem		-1 221	-2 273
Procenti par citu finanšu institūciju noguldījumiem		-9	-74
TĪRIE PROCENTU IENĀKUMI	36	28 400	37 632

(turpinājums)

(tūkst. latu)

	Skaid- rojumi	2013	2012
REALIZĒTIE FINANŠU OPERĀCIJU GUVUMI VAI ZAUDĒJUMI (-)	37	44 530	17 518
Ārzemju operācijas		43 009	15 944
Parāda vērtspapīri		13 227	25 892
Atvasinātie finanšu instrumenti		29 782	-9 948
Valūtas maiņas darījumi		1 521	1 574
FINANŠU AKTĪVU UN POZĪCIJU PĀRVĒRTĒŠANAS REZULTĀTA NORAKSTĪŠANA	26, 38	-4 879	-1 585
Ārzemju operācijas		-4 771	-1 482
Parāda vērtspapīri		-4 771	-1 482
Ārvalstu valūtas pozīcija		-108	-103
IENĀKUMI NO LĪDZDALĪBAS KAPITĀLĀ	39	273	278
CITI BANKAS DARBĪBAS IENĀKUMI	40	2 819	1 482
BANKNOŠU UN MONĒTU IEGĀDES IZDEVUMI	41	-7 577	-797
CITI BANKAS DARBĪBAS IZDEVUMI		-22 102	-20 567
Darba samaksa	42	-10 938	-10 243
Sociālās apdrošināšanas izdevumi	42	-2 578	-2 430
Pamatlīdzekļu nolietojums un nemateriālo aktīvu amortizācija	13, 16	-2 654	-2 887
Informācijas sistēmu uzturēšana un izmantošana		-2 002	-1 993
Pārējie bankas darbības izdevumi	43	-3 930	-3 014
PĀRSKATA GADA PEĻŅA		41 464	33 961

KOPĒJĀS ATZĪTĀS PEĻNAS UN ZAUDĒJUMU PĀRSKATS

(tūkst. latu)

	Skaid- rojumi	2013	2012
PĀRVĒRTĒŠANA	26	-30 539	34 815
Pašu kapitāla instrumenti		1	995
Ārvalstu valūtas un zelts		-23 912	6 253
Parāda vērtspapīri		-6 628	27 567
UZKRĀTĀ PĀRVĒRTĒŠANAS REZULTĀTA REALIZĒŠANA	26	-25 420	-14 702
Ārvalstu valūtas un zelts		-1 712	-145
Biržā netirgotie procentu likmju mijmaiņas līgumi		-	-25
Parāda vērtspapīri		-23 708	-14 532
FINANŠU AKTĪVU UN POZĪCIJU PĀRVĒRTĒŠANAS REZULTĀTA NORAKSTĪŠANA	26, 38	4 879	1 585
PĀRSKATA GADA PEĻŅA		41 464	33 961
KOPĀ		-9 616	55 659

NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATS

(tūkst. latu)

	Skaid- rojumi	2013	2012
PAMATDARBĪBAS NAUDAS PLŪSMA			
Pārskata gada peļņa		41 464	33 961
Korekcijas nenaudas darījumu rezultātā	44 (1)	7 521	4 462
Bilances posteņu tīrās pārmaiņas	44 (1)	96 762	398 298
Tīrā naudas un tās ekvivalentu ieplūde pamatdarbības rezultātā		145 747	436 721
IEGULDĪŠANAS DARBĪBAS NAUDAS PLŪSMA			
Līdzdalības Eiropas Centrālās bankas kapitālā samazinājums	9	20	–
Starptautisko norēķinu bankas akciju dividendes	39	273	278
Pamatlīdzekļu iegāde	13	–793	–3 925
Pamatlīdzekļu atsavināšana	13	13	13
Nemateriālo aktīvu iegāde	16	–157	–218
Tīrā naudas un tās ekvivalentu aizplūde ieguldīšanas darbības rezultātā		–644	–3 852
FINANSĒŠANAS DARBĪBAS NAUDAS PLŪSMA			
Valsts ieņēmumos ieskaitītā peļņas daļa	26	–22 075	–20 818
Tīrā naudas un tās ekvivalentu aizplūde finansēšanas darbības rezultātā		–22 075	–20 818
TĪRĀ NAUDAS UN TĀS EKVIVALENTU IEPLŪDE		123 028	412 051
Nauda un tās ekvivalenti gada sākumā	44 (2)	1 008 781	596 730
Nauda un tās ekvivalenti gada beigās	44 (2)	1 131 809	1 008 781

FINANŠU PĀRSKATU SKAIDROJUMI

1. PAMATDARBĪBA

Latvijas Banka ir Latvijas centrālā banka. Tā dibināta 1922. gada 19. septembrī (darbība atjaunota 1990. gadā) un darbojas saskaņā ar Latvijas Republikas likumu "Par Latvijas Banku" un citiem normatīvajiem aktiem.

Latvijas Bankas galvenais mērķis ir saglabāt cenu stabilitāti. Saskaņā ar likumu "Par Latvijas Banku" tās svarīgākie uzdevumi 2013. gadā bija šādi:

- noteikt un īstenot monetāro politiku;
- pārvaldīt ārējās rezerves;
- emitēt skaidro naudu – banknotes un monētas;
- veicināt maksājumu sistēmu raitu darbību Latvijā un organizēt un nodrošināt starpbanku maksājumu sistēmas darbību;
- vākt, apkopot un publicēt finanšu statistikas datus un Latvijas maksājumu bilanci;
- pārstāvēt Latviju ārvalstu centrālajās bankās un starptautiskajās finanšu institūcijās;
- darboties kā Latvijas valdības finanšu aģentam.

Latvijas Banka nodrošina arī Kredītu reģistra darbību, izsniedz Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā reģistrētajām juridiskajām personām, izņemot kredītiestādes, licences ārvalstu valūtas skaidrās naudas pirkšanai un pārdošanai komercdarbības veidā un kontrolē tās noteiktās ārvalstu valūtas skaidrās naudas pirkšanas un pārdošanas kārtības ievērošanu.

Latvijas Banka, pildot savus uzdevumus saskaņā ar likumu "Par Latvijas Banku" un Kredītiestāžu likumu, neprasa un nepieņem norādījumus no valdības vai citām institūcijām. Latvijas Banka ir neatkarīga savu lēmumu pieņemšanā un to praktiskajā īstenošanā. Latvijas Bankas uzraudzību veic Latvijas Republikas Saeima.

Latvijas Banka nepiedalās komercdarbībā un savu darbību tās uzdevumu izpildes ietvaros galvenokārt finansē no ārējo rezervju pārvaldīšanas ienākumiem.

Latvijas Bankas centrālais birojs atrodas K. Valdemāra ielā 2A, Rīgā. Skaidrās naudas glabāšanu, apstrādi un apriti Latvijas Banka nodrošina, izmantojot tās filiāli Rīgā un reģionālās filiāles Daugavpilī un Liepājā. Latvijas Bankas ēka K. Valdemāra ielā 1B, Rīgā, tiek izmantota, lai nodrošinātu starpbanku maksājumu sistēmu darbību, statistikas sagatavošanu un publicēšanu, Kredītu reģistra darbību un klientu apkalpošanu skaidrās naudas darījumos.

2. NOZĪMĪGĀKIE GRĀMATVEDĪBAS PRINCIPI

Šajā skaidrojumā sniegts finanšu pārskatu sagatavošanā izmantoto nozīmīgāko Latvijas Bankas grāmatvedības principu īss apraksts.

2.1. Finanšu pārskatu sagatavošanas pamats

Finanšu pārskati sagatavoti saskaņā ar Latvijas Bankas padomes kārtību "Latvijas Bankas finanšu grāmatvedības politika" un likumu "Par Latvijas Banku".

"Latvijas Bankas finanšu grāmatvedības politika" nosaka, ka tos notikumus un Latvijas Bankas finanšu darījumus, kuri saistīti ar monetārās politikas īstenošanu un ārējo rezervju pārvaldīšanu, kā arī līdzdalību ECB kapitālā, grāmato saskaņā ar tiesību aktos par grāmatvedību un finanšu pārskatu sniegšanu ECBS noteikto.

2.2. Finanšu pārskatu posteņu novērtēšanas pamats

Finanšu pārskati sagatavoti saskaņā ar sākotnējo izmaksu grāmatvedības principu, izņemot zeltu, parāda vērtspapīrus, līdzdalību kapitālā (izņemot līdzdalību ECB kapitālā), biržā tirgotos valūtas maiņas nākotnes līgumus un atvasinātos procentu likmju finanšu instrumentus, kas novērtēti patiesajā vērtībā. Biržā netirgotie valūtas maiņas nākotnes līgumi un valūtas mijmaiņas līgumi novērtēti saskaņā ar 2.15. skaidrojumā aprakstītajiem principiem, un šo līgumu uzskaites vērtības un patiesās vērtības salīdzinājums atspoguļots 27. skaidrojumā.

2.3. Finanšu aktīvu un finanšu saistību patiesā vērtība

Patiesā vērtība ir aplēstā naudas summa, par kādu finanšu aktīvus iespējams apmainīt vai finanšu saistības iespējams dzēst darījumā, kas atbilst savstarpēji nesaistītu personu darījumu nosacījumiem un noslēgts starp informētām un ieinteresētām personām.

Finanšu instrumentu patieso vērtību Latvijas Banka nosaka, pamatojoties uz kotētajām cenām aktīvā tirgū, citiem finanšu tirgus informācijas avotiem vai diskontētajām naudas plūsmām. Diskontētās naudas plūsmas tiek modelētas, pamatojoties uz kotētajām finanšu instrumentu tirgus cenām un naudas tirgus procentu likmēm. Patiesajā vērtībā novērtēto aktīvu un saistību sadalījums, ņemot vērā patiesās vērtības noteikšanas hierarhiju, atspoguļots 5. skaidrojumā.

Latvijas Bankas finanšu aktīvu un finanšu saistību patiesā vērtība būtiski neatšķiras no bilancē uzrādītās vērtības.

2.4. Ārvalstu valūtu un zelta novērtējums

Darījumi ārvalstu valūtās grāmatoti latos pēc Latvijas Bankas noteiktā attiecīgās ārvalstu valūtas kursa darījuma dienā. Monetārie aktīvi un saistības ārvalstu valūtās izteiktas latos pēc Latvijas Bankas noteiktā attiecīgās ārvalstu valūtas kursa pārskata perioda beigās. Nemonetārie aktīvi un saistības, kas novērtētas sākotnējo vai amortizēto izmaksu vērtībā, izteiktas latos pēc Latvijas Bankas noteiktā attiecīgās ārvalstu valūtas kursa darījuma dienā. Ņemot vērā lata piesaisti eiro, Latvijas Banka ārvalstu valūtu kursus noteica, pamatojoties uz elektroniskajā informācijas sistēmā *Reuters* kotēto eiro kursu attiecībā pret ASV dolāru un ASV dolāra kursu attiecībā pret pārējām ārvalstu valūtām.

Darījumus ārvalstu valūtās iekļauj kopējā attiecīgās valūtas pozīcijas aprēķinā. Darījumi ārvalstu valūtā, kuri samazina attiecīgo valūtas pozīciju, rada realizētos guvumus vai zaudējumus. Darījumu ārvalstu valūtā un valūtas pozīcijas pārvērtēšanas rezultātā aprēķinātie guvumi vai zaudējumi iekļauti peļņas un zaudējumu aprēķinā vai bilances postenī "Pārvērtēšanas konts" saskaņā ar 2.25. skaidrojumā aprakstītajiem principiem. Šajā skaidrojumā un 2.25. skaidrojumā aprakstītie darījumu ārvalstu valūtās novērtējuma un uzskaites principi piemēroti arī zelta rezervēm un darījumiem ar zeltu.

Nozīmīgākie 2013. gada un 2012. gada beigās bilances sagatavošanā izmantotie Latvijas Bankas noteiktie ārvalstu valūtu kursi un zelta cena latos ir šādi.

	(gada beigās)		
	2013	2012	Pārmaiņas (%)
Eiro (EUR)	0.702804	0.702804	0
ASV dolārs (USD)	0.515	0.531	-3.0
Japānas jena (JPY)	0.00493	0.00619	-20.4
Zelts (XAU)	615.817	879.554	-30.0
Speciālās aizņēmuma tiesības (XDR)	0.792	0.818	-3.2

2.5. Finanšu aktīvu un finanšu saistību atzīšana un atzīšanas pārtraukšana

Finanšu aktīvi un finanšu saistības tiek atzītas bilancē tad, kad Latvijas Banka kļuvusi par attiecīgajā finanšu darījumā iesaistīto personu.

Finanšu aktīvu atzīšana tiek pārtraukta, kad beidzas vai ir nodotas līgumā noteiktās tiesības uz naudas plūsmām, kas izriet no attiecīgā finanšu aktīva, tādējādi ar to saistītie riski un tiesības uz atlīdzību ir nodotas un Latvijas Banka nesaglabā kontroli pār aktīvu. Finanšu saistību atzīšana tiek pārtraukta, kad attiecīgās saistības tiek dzēstas.

Finanšu aktīvu pirkšana vai pārdošana parastajā veidā tiek atzīta un atzīšana tiek pārtraukta norēķinu dienā.

2.6. Finanšu aktīvu un finanšu saistību ieskaits

Finanšu aktīvu un finanšu saistību ieskaitu veic un finanšu pārskatos tīro atlikumu uzrāda tikai tad, ja iepriekš noslēgts līgums par finanšu aktīvu un finanšu saistību ieskaitu un paredzēta vienlaicīga attiecīgo aktīvu atsavināšana un saistību dzēšana.

2.7. Aplēšu un pieņēmumu izmantošana

Finanšu pārskatu sagatavošanā veiktas aplēses un izdarīti pieņēmumi, kas ietekmē atsevišķu finanšu pārskatos uzrādīto aktīvu, saistību un iespējamo saistību apjomu. Notikumi nākotnē var ietekmēt minētās aplēses un pieņēmumus. Šādu aplēšu un pieņēmumu maiņas ietekme tiek uzrādīta pārskata gada un turpmāko gadu, uz kuriem tā attiecas, finanšu pārskatos.

Finanšu pārskatu sagatavošanā veiktas šādas svarīgākās aplēses un izdarīti šādi pieņēmumi: attiecībā uz aktīvu vērtības samazināšanos (sk. 2.19. skaidrojumu), SNB akciju novērtēšanas patiesajā vērtībā metodi (sk. 10. skaidrojumu), pamatlīdzekļu un nemateriālo aktīvu lietderīgās lietošanas laiku (sk. 2.17. un 2.18. skaidrojumu) un jubilejas un piemiņas monētu atpirkšanas iespējamību (sk. 2.22. skaidrojumu).

2.8. Zelts

Zelta rezerves bilancē uzrādītas to tirgus vērtībā saskaņā ar 2.4. skaidrojumā aprakstītajiem principiem.

Zelta rezervju un darījumu ar zeltu pārvērtēšanas rezultātā aprēķinātie guvumi vai zaudējumi iekļauti peļņas un zaudējumu aprēķinā vai bilances postenī "Pārvērtēšanas konts" saskaņā ar 2.25. skaidrojumā aprakstītajiem principiem.

2.9. Parāda vērtspapīri

Parāda vērtspapīri atspoguļoti bilancē to patiesajā vērtībā.

Vērtspapīru procenti, t.sk. prēmija un diskonts, atzīti peļņas un zaudējumu aprēķinā kā procentu ienākumi.

Parāda vērtspapīru darījumu un pārvērtēšanas rezultātā aprēķinātie guvumi vai zaudējumi iekļauti peļņas un zaudējumu aprēķinā vai bilances postenī "Pārvērtēšanas konts" saskaņā ar 2.25. skaidrojuma aprakstītajiem principiem.

2.10. Līgumi par vērtspapīru pirkšanu ar atpārdošanu

Līgumi par vērtspapīru pirkšanu ar atpārdošanu atspoguļoti kā finansēšanas darījumi. Vērtspapīri, kas nopirkti saskaņā ar līgumiem par vērtspapīru pirkšanu ar atpārdošanu, nav uzrādīti Latvijas Bankas bilancē. Vērtspapīru pirkšanas rezultātā samaksātie naudas līdzekļi uzrādīti Latvijas Bankas bilancē to nominālvērtībā attiecīgi kā prasības pret iekšzemes kredītiestādēm vai kā prasības pret ārvalstu kredītiestādēm un citām ārvalstu finanšu institūcijām.

Starpība starp vērtspapīru pirkšanas un atpārdošanas cenu atzīta peļņas un zaudējumu aprēķinā kā procentu ienākumi attiecīgā līguma darbības laikā.

2.11. Līgumi par vērtspapīru pārdošanu ar atpirkšanu

Līgumi par vērtspapīru pārdošanu ar atpirkšanu atspoguļoti kā finansēšanas darījumi. Vērtspapīri, kas pārdoti saskaņā ar līgumiem par vērtspapīru pārdošanu ar atpirkšanu, uzrādīti attiecīgajā Latvijas Bankas bilances postenī kopā ar pārējiem šajos darījumos neiesaistītajiem vērtspapīriem. Vērtspapīru pārdošanas rezultātā saņemtie naudas līdzekļi atspoguļoti bilancē to nominālvērtībā kā saistības pret vērtspapīru pircēju.

Starpība starp vērtspapīru pārdošanas un atpirkšanas cenu atzīta peļņas un zaudējumu aprēķinā kā procentu izdevumi attiecīgā līguma darbības laikā.

2.12. Vērtspapīru aizdošanas darījumi

Vērtspapīri, kas aizdoti saskaņā ar vērtspapīru automātiskās aizdošanas programmas līgumiem, uzrādīti Latvijas Bankas bilances postenī "Ārvalstu konvertējamās valūtas" kopā ar pārējiem šajos darījumos neiesaistītajiem vērtspapīriem. Saņemtais nodrošinājums bilancē uzrādīts tikai tad, ja to veido Latvijas Bankas kontā ieskaitītu naudas līdzekļu ķīla.

Par vērtspapīru aizdošanu saņemtie ienākumi atzīti peļņas un zaudējumu aprēķinā kā procentu ienākumi.

2.13. Kredīti kredītiestādēm, noguldījumi un tamlīdzīgas finanšu prasības un finanšu saistības

Kredīti kredītiestādēm, noguldījumi un tamlīdzīgas finanšu prasības un finanšu saistības bilancē uzrādītas to nominālvērtībā.

2.14. Līdzdalība kapitālā

Līdzdalība kapitālā ietver Latvijas Bankas ilgtermiņa ieguldījumus pašu kapitāla instrumentos. Latvijas Bankai nevienā institūcijā nav kontroles vai būtiskas ietekmes, tāpēc līdzdalība kapitālā netiek uzskaitīta kā ieguldījums meitassabiedrībā vai asociētajā sabiedrībā. Pašu kapitāla instrumenti uzrādīti bilancē patiesajā vērtībā, izņemot līdzdalību ECB kapitālā, ko saskaņā ar tiesību aktos par grāmatvedību un finanšu pārskatu sniegšanu ECBS noteikto bilancē uzrāda sākotnējo izmaksu vērtībā.

Līdzdalības kapitālā patiesās vērtības pārmaiņas atzīst bilances postenī "Pārvērtēšanas konts".

2.15. Atvasinātie finanšu instrumenti

Latvijas Banka veic darījumus ar biržā netirgotajiem valūtas maiņas nākotnes līgumiem, valūtas un procentu likmju mijmaiņas līgumiem un biržā tirgotajiem procentu likmju un valūtas maiņas nākotnes līgumiem, kuru līgumvērtība vai nosacītā vērtība uzrādīta ārpusbilances posteņos. Biržā netirgotos valūtas maiņas nākotnes līgumus un valūtas mijmaiņas līgumus darījuma dienā iekļauj kopējā attiecīgās valūtas pozīcijā pēc darījuma tagadnes kursa un uzrāda bilancē latos pēc Latvijas Bankas noteiktā attiecīgās ārvalstu valūtas kursa pārskata perioda beigās. Pārējos atvasinātos finanšu instrumentus uzrāda bilancē patiesajā vērtībā.

Atvasināto finanšu instrumentu procenti, t.sk. biržā netirgoto valūtas maiņas nākotnes līgumu un valūtas mijmaiņas līgumu tagadnes un nākotnes procentu likmju starpība, atzīti peļņas un zaudējumu aprēķinā kā procentu ienākumi vai izdevumi. Biržā tirgotos procentu likmju un valūtas maiņas nākotnes līgumu patiesās vērtības pārmaiņu guvumi vai zaudējumi iekļauti peļņas un zaudējumu aprēķinā, ņemot vērā veikto norēķinu. Pārējo atvasināto finanšu instrumentu patiesās vērtības pārmaiņu guvumi vai zaudējumi ietverti peļņas un zaudējumu aprēķinā vai bilances postenī "Pārvērtēšanas konts" saskaņā ar 2.25. skaidrojuma aprakstītajiem principiem.

2.16. Uzkrātie procentu ienākumi un izdevumi

Uzkrātie procentu ienākumi par vērtspapīriem ietverti attiecīgo ienākumus nesošo vērtspapīru uzskaites vērtībā. Uzkrātie procentu ienākumi un izdevumi par pārējiem finanšu instrumentiem uzrādīti bilancē attiecīgajos pārējo aktīvu vai pārējo saistību posteņos.

2.17. Pamatlīdzekļi

Pamatlīdzekļi ir materiāli ilgtermiņa ieguldījumi, kuru lietderīgās lietošanas laiks ir ilgāks par 1 gadu. Pamatlīdzekļu kapitalizācijas limits ir 100 latu, izņemot nekustamā īpašuma uzlabojumu un pamatlīdzekļu daļu nomaiņas izmaksas, kurām Latvijas Bankas valde noteikusi augstāku kapitalizācijas limitu atkarībā no to nozīmīguma. Šie aktīvi tiek izmantoti pakalpojumu sniegšanai, kā arī citu pamatlīdzekļu uzturēšanai un Latvijas Bankas darbības nodrošināšanai.

Pamatlīdzekļi uzrādīti bilancē sākotnējo izmaksu vērtībā, no kuras atskaitīts uzkrātais nolietojums un zaudējumi no vērtības samazināšanās, ja tāda konstatēta.

Nolietojumu aprēķina noteiktajā pamatlīdzekļa lietderīgās lietošanas laikā pēc lineārās metodes. Būvniecības vai sagatavošanas stadijā esošajiem pamatlīdzekļiem, zemei un mākslas priekšmetiem nolietojums netiek rēķināts. Ēkas un būves tiek uzskaitītas pa atsevišķiem komponentiem, un katram komponentam noteikts atšķirīgs lietderīgās lietošanas laiks.

2013. un 2012. gadā noteiktais pamatlīdzekļu lietderīgās lietošanas laiks bija šāds.

	(gados)	
	2013	2012
Ēkas un to sastāvdaļas, teritorijas labiekārtošana	5–100	5–100
Transportlīdzekļi	10–15	10–15
Telpu iekārtas un inventārs	5–25	5–25
Naudas apstrādes, pārbaudes un glabāšanas iekārtas	5–15	5–15
Dator tehnika un telekomunikāciju aparatūra	2–7	2–7
Pārējie pamatlīdzekļi	5–15	5–15

Saskaņā ar vispārpieņemtajiem risku ierobežojošo darījumu uzskaites principiem atsevišķu pamatlīdzekļu sākotnējo izmaksu vērtībā ietverts ar to izveidi saistīto valūtas risku ierobežojošo finanšu darījumu efektīvais rezultāts.

2.18. Nemateriālie aktīvi

Nemateriālie aktīvi ir nemateriāli ilgtermiņa ieguldījumi, kuru lietderīgās lietošanas laiks ir ilgāks par 1 gadu. Nemateriālo aktīvu kapitalizācijas limits ir 100 latu. Nemateriālie aktīvi ietver programmatūru lietošanas tiesības un citas tiesības.

Nemateriālie aktīvi uzrādīti bilancē to sākotnējo izmaksu vērtībā, no kuras atskaitīta uzkrātā amortizācija un zaudējumi no vērtības samazināšanās, ja tāda konstatēta.

Attiecīgo tiesību iegādes izmaksu amortizāciju aprēķina to lietderīgās lietošanas laikā, bet ne ilgāk par 10 gadiem, izmantojot lineāro metodi.

Latvijas Bankas veiktās programmatūru izstrādes izmaksas tiek atzītas peļņas un zaudējumu aprēķinā to rašanās brīdī.

2.19. Aktīvu vērtības samazināšanās

Aktīva vērtības samazināšanās notiek, ja tā uzskaites vērtība pārsniedz atgūstamo vērtību. Atklājot aktīva vērtības samazināšanās pazīmes, attiecīgajam aktīvam tiek aplēsta atgūstamā vērtība un, ja atgūstamā vērtība ir mazāka par attiecīgā aktīva uzskaites vērtību, izveidoti atbilstoši uzkrājumi. Šos uzkrājumus atzīst peļņas un zaudējumu aprēķinā, attiecīgi samazinot aktīva uzskaites vērtību.

2013. un 2012. gadā aktīvu vērtības samazināšanās netika konstatēta.

2.20. Lati apgrozībā

Latvijas Bankas emitētās un apgrozībā esošās latu banknotes un monētas, izņemot zelta apgrozības monētas un jubilejas un piemiņas monētas, uzrādītas bilances postenī "Lati apgrozībā" to nominālvērtībā, atspoguļojot Latvijas Bankas saistības pret šo banknošu un monētu turētājiem.

2.21. Zelta apgrozības monētas

Emitētās 999. raudzes zelta apgrozības monētas tiek izslēgtas no bilances posteņa "Pārējie vietējie aktīvi" to emisijas brīdī. Apgrozībā esošās zelta monētas nav ietvertas bilances postenī "Lati apgrozībā", jo to vērtību nodrošina monētās esošais zelts.

2.22. Jubilejas un piemiņas monētas

Pārdotās jubilejas un piemiņas monētas neietver bilances saistībās, jo šo monētu atpirkšanas iespējamība ir neliela vai arī tajās esošā dārgmetāla vērtība pārsniedz to atpirkšanas vērtību. Jubilejas un piemiņas monētu pārdošanas ienākumus atzīst peļņas un zaudējumu aprēķinā to rašanās brīdī.

2.23. Uzkrājumi

Uzkrājumi tiek atzīti finanšu pārskatos, ja pagātnes notikumu vai darījumu rezultātā Latvijas Bankai izveidojies juridisks vai prakses radīts pienākums, kura apjomu iespējams ticami novērtēt un kura izpildes rezultātā gaidāma naudas līdzekļu aizplūde no Latvijas Bankas.

2.24. Nauda un tās ekvivalenti

Naudas plūsmas pārskatā nauda un tās ekvivalenti ietver ārvalstu konvertējamo valūtu kasē, pieprasījuma noguldījumus un noguldījumus ar sākotnējo termiņu līdz 5 darbadienām ārvalstu kredītiestādēs un citās ārvalstu finanšu institūcijās.

2.25. Finanšu instrumentu peļņas un zaudējumu atzīšana

Finanšu instrumentu, ārvalstu valūtas vai zelta pozīcijas peļņa un zaudējumi atzīti saskaņā ar šādiem principiem, kas noteikti tiesību aktos par grāmatvedību un finanšu pārskatu sniegšanu ECBS:

- a) realizētie guvumi un realizētie zaudējumi atzīti peļņas un zaudējumu aprēķinā;
- b) nerealizētie guvumi atzīti bilances postenī "Pārvērtēšanas kots";
- c) pārskata gada beigās bilances postenī "Pārvērtēšanas kots" ietvertie nerealizētie zaudējumi atzīti peļņas un zaudējumu aprēķinā, ja tie pārsniedz attiecīgā finanšu instrumenta, ārvalstu valūtas vai zelta pozīcijas iepriekš aprēķinātos pārvērtēšanas guvumus;
- d) nerealizētie zaudējumi, kas pārskata gada beigās atzīti peļņas un zaudējumu aprēķinā, nākamajos gados netiek reversēti un ieskaitīti ar attiecīgā finanšu instrumenta, ārvalstu valūtas vai zelta pozīcijas nerealizētajiem guvumiem;
- e) nerealizētos zaudējumus, kas aprēķināti finanšu instrumentam, ārvalstu valūtas vai zelta pozīcijai, neieskaita ar citam finanšu instrumentam, ārvalstu valūtas vai zelta pozīcijai aprēķinātajiem nerealizētajiem guvumiem.

Realizētos un nerealizētos guvumus un zaudējumus aprēķina pēc finanšu instrumenta, ārvalstu valūtas vai zelta pozīcijas vidējo izmaksu metodes. Finanšu instrumenta, ārvalstu valūtas vai zelta pozīcijas vidējās izmaksas samazina vai palielina par nerealizētajiem zaudējumiem, kas pārskata gada beigās atzīti peļņas un zaudējumu aprēķinā.

2.26. Procentu ienākumi un izdevumi

Procentu ienākumi un izdevumi atzīti peļņas un zaudējumu aprēķinā saskaņā ar uzkrāšanas principu.

Procentu ienākumi ietver procentus par vērtspapīriem, vērtspapīru aizdošanu, noguldījumiem, izsniegtajiem kredītiem, biržā netirgotajiem valūtas maiņas nākotnes līgumiem un valūtas un procentu likmju mijmaiņas līgumiem. Procenti par vērtspapīriem ietver arī prēmiju un diskontu, ko amortizē vērtspapīra termiņa laikā pēc lineārās metodes.

Procentu izdevumi ietver procentus par piesaistītajiem Latvijas valdības, iekšzemes kredītiestāžu un citu finanšu institūciju noguldījumiem, kā arī procentus par biržā netirgotajiem valūtas maiņas nākotnes līgumiem un valūtas un procentu likmju mijmaiņas līgumiem.

2.27. Realizētie finanšu operāciju guvumi vai zaudējumi

Realizētie finanšu operāciju guvumi vai zaudējumi atzīti peļņas un zaudējumu aprēķinā finanšu instrumenta atsavināšanas brīdī vai norēķinu brīdī.

Realizētie finanšu operāciju guvumi vai zaudējumi ietver realizētos atvasināto finanšu instrumentu, parāda vērtspapīru un valūtas maiņas darījumu guvumus un zaudējumus.

2.28. Ienākumi no līdzdalības kapitālā

Līdzdalības kapitālā patiesās vērtības pārmaiņas atzītas bilances postenī "Pārvērtēšanas kots".

Dividendes no līdzdalības kapitālā atzītas peļņas un zaudējumu aprēķinā, iegūstot to saņemšanas tiesības.

2.29. Banknošu un monētu iegādes izdevumi

Banknošu un monētu iegādes izdevumi, izņemot zelta apgrozības monētu iegādes izdevumus, atzīti peļņas un zaudējumu aprēķinā banknošu un monētu iegādes brīdī.

2.30. Pārējie izdevumi un ienākumi

Pārējos bankas darbības izdevumus un ienākumus atzīst peļņas un zaudējumu aprēķinā saskaņā ar uzkrāšanas principu. Uzkrāto izdevumu un uzkrāto ienākumu summu pārskata periodam aprēķina atbilstoši pārskata periodā saņemto vai sniegto pakalpojumu apjomam. Nomas maksājumus atzīst peļņas un zaudējumu aprēķinā proporcionāli attiecīgā līguma darbības laikam.

3. LATVIJAS BANKAS FINANSIĀLĀ STĀVOKĻA UN DARBĪBAS FINANŠU REZULTĀTU KOPSAVILKUMS

3.1. Finansiālais stāvoklis

Latvijas Bankas aktīvi 2013. gadā palielinājās par 53.0 milj. latu, un to galvenokārt noteica ārzemju aktīvu pieaugums 45.0 milj. latu apmērā.

Ārvalstu konvertējamo valūtu aktīvi palielinājās par 122.9 milj. latu, un to galvenokārt noteica kredītiestāžu ārvalstu valūtā veikto noguldījumu atlikuma tīrais pieaugums par 246.0 milj. latu un ārvalstu konvertējamo valūtu aktīvu pārvērtēšana. Savukārt samazinoša ietekme bija Latvijas valdības Latvijas Bankā ārvalstu valūtā veikto noguldījumu atlikuma sarukumam par 205.8 milj. latu. 2013. gadā Latvijas Banka neveica ārvalstu valūtas pirkšanas un pārdošanas darījumus ar kredītiestādēm un Valsts kasi.

Kredītiestādēm 2013. gadā saglabājās latu likviditātes pārpalikums, tomēr Latvijas Banka 2013. gada beigās bija izsniegusi kredītus kredītiestādēm 10.0 milj. latu apjomā. 2013. gadā kredītiestāžu noguldījumu atlikums latos pieauga par 966.7 milj. latu galvenokārt latu skaidrās naudas iemaksu rezultātā, kredītiestādēm gatavojoties pārejai uz eiro, kā arī valdībai izvietojot daļu tās noguldījumu kredītiestādēs. Valdības noguldījumu atlikumi Latvijas Bankā latos samazinājās par 316.2 milj. latu.

Tuvojoties pārejai uz eiro, 2013. gada 2. pusgadā samazinājās skaidrā nauda apgrozībā, tāpēc Latvijas Bankas bilances posteņi "Lati apgrozībā" samazinājās par 603.4 milj. latu.

Latvijas Bankas kapitāls un rezerves samazinājās par 31.7 milj. latu, un to noteica finanšu instrumentu novērtējuma tīrās pārmaiņas (-51.1 milj. latu) un valsts ieņēmumos ieskaitītā peļņas daļa (22.1 milj. latu). Savukārt palielinoša ietekme bija 2013. gadā gūtajai peļņai (41.5 milj. latu).

3.2. Darbības finanšu rezultāti

Latvijas Banka 2013. gadā guva 41.5 milj. latu peļņu (2012. gadā – 34.0 milj. latu).

Tīrie procentu ienākumi 2013. gadā bija par 9.2 milj. latu mazāki nekā 2012. gadā. Vērtspapīru procentu ienākumi samazinājās par 10.1 milj. latu, un tos turpināja negatīvi ietekmēt zemais procentu likmju līmenis 2013. gadā. Tomēr Latvijas Bankas ārējo rezervju pieaugums, kā arī ieguldījumu lēmumi, kas nodrošināja ārējo rezervju ienesīgumu, daļēji kompensēja minēto zemo procentu likmju negatīvo ietekmi.

2013. gadā kopumā eiro īstermiņa procentu likmes bija zemākas par pārējo Latvijas Bankas ieguldījumu valūtu īstermiņa procentu likmēm, un tas samazināja procentu ienākumus un palielināja procentu izdevumus par valūtas un zelta cenas riska (tālāk tekstā – valūtas risks) ierobežošanai izmantotajiem atvasinātajiem finanšu instrumentiem.

Sakarā ar kredītiestāžu latu likviditātes pārpalikumu Latvijas Bankas 2013. gadā kredītiestādēm izsniegto kredītu apjoms bija mazs un attiecīgie procentu ienākumi sasniedza 1 tūkst. latu (2012. gadā – 8 tūkst. latu).

Kredītiestāžu Latvijas Bankā latos veikto noguldījumu vidējais atlikums pieauga, taču par šiem noguldījumiem maksātās vidējās procentu likmes bija zemākas nekā 2012. gadā, tāpēc izdevumi par kredītiestāžu noguldījumiem samazinājās par 1.3 milj. latu. Zemākas procentu likmes par valdības noguldījumiem ārvalstu valūtā un mazāks valdības ārvalstu valūtu noguldījumu atlikums noteica par šiem noguldījumiem maksāto procentu izdevumu samazinājumu par 0.7 milj. latu. Procentu izdevumi par valdības noguldījumiem latos samazinājās par 0.4 milj. latu, jo par šiem noguldījumiem maksātās vidējās procentu likmes bija zemākas nekā 2012. gadā.

Realizētie finanšu operāciju guvumi bija par 27.0 milj. latu lielāki nekā 2012. gadā. Norakstītais finanšu aktīvu un pozīciju negatīvais pārvērtēšanas rezultāts bija par 3.3 milj. latu lielāks nekā 2012. gadā. Realizēto finanšu operāciju guvumu pieaugumu veicināja valūtas riska ierobežošanas nolūkā slēgto biržā tirgoto valūtas maiņas nākotnes līgumu rezultāts. Pret valūtas risku ierobežoto bilances posteņu pozitīvais pārvērtēšanas rezultāts uzrādīts bilances posteņī "Pārvērtēšanas konts". Realizēto finanšu operāciju guvumu pieaugumu samazināja parāda vērtspapīru atsavināšanas guvumi, kas bija mazāki saistībā ar iepriekšējos pārskata gados pārvērtēšanas kontā uzkrātā pozitīvā parāda vērtspapīru pārvērtēšanas rezultāta sarukšanu.

Latvijas Bankas darbības turpmāko finanšu rezultātu nenoteiktība galvenokārt saistīta ar procentu likmju atbilstību eiro zonas un ASV finanšu tirgos, jo Latvijas Banka ir pakļauta procentu likmju riskam. Pastāvot ļoti zēmam procentu likmju līmenim, turpmākā procentu likmju krituma iespējamība ir mazāka nekā kāpuma iespējamība, tāpēc procentu likmju pieaugums nākotnē ārvalstu finanšu tirgos var samazināt Latvijas Bankas ienākumus par ārvalstu fiksēta ienākuma vērtspapīriem.

4. IEGULDĪJUMU POLITIKA

Ārējo rezervju pārvaldīšana tiek veikta saskaņā ar Latvijas Bankas padomes pieņemtajā kārtībā noteiktajiem pamatprincipiem, kas ietver ārējo rezervju vērtības saglabāšanu, to likviditātes nodrošināšanu un ienākumu gūšanu pieļaujamā riska ietvaros, nenonākot pretrunā ar Latvijas Bankas īstenoto monetāro politiku.

Ārējās rezerves ietver bilances posteņos "Zelts", "Speciālās aizņēmuma tiesības" un "Ārvalstu konvertējamās valūtas" uzrādītos aktīvus, kā arī atvasinātos finanšu instrumentus un valūtas maiņas tagadnes līgumus, kuru uzskaites vērtība uzrādīta bilancē attiecīgajos pārējo aktīvu vai pārējo saistību posteņos.

Ārējās rezerves tiek pārvaldītas, pēc ieguldījumu stratēģijas un līdzekļu avota tās sagrupējot dažādos ieguldījumu portfeļos. Piesaistīto rezervju portfeļos ietver ārējo rezervju daļu, kam atbilst Latvijas Bankas saistības ārvalstu valūtā pret citām institūcijām, galvenokārt valdības noguldījumi. Ārējās rezerves, kas nav iekļautas piesaistīto rezervju portfeļos (tīrās rezerves), ietvertas zelta rezervju, daudzvalūtu fiksēta ienākuma vērtspapīru indeksam piesaistītajos un ar aktīviem nodrošināto vērtspapīru indeksam piesaistītajos portfeļos. Daļu daudzvalūtu fiksēta ienākuma vērtspapīru indeksam piesaistītajos portfeļos ietverto ārējo rezervju, kā arī ar aktīviem nodrošināto vērtspapīru indeksam piesaistītos portfeļus pārvalda ārējie rezervju pārvaldītāji.

Katram finanšu instrumentu ieguldījumu portfeļa veidam noteikti neitrālā portfeļa parametri, kas raksturo attiecīgā ieguldījumu portfeļa finanšu risku pieņemamo lielumu (līmeni) un ienesīguma mērķi.

Ārējo rezervju sadalījums pēc ieguldījumu portfeļa veida 2013. gada un 2012. gada beigās bija šāds.

	Portfeļa apjoms (tūkst. latu)		Īpatsvars (%)	
	2013	2012	2013	2012
Daudzvalūtu fiksēta ienākuma vērtspapīru indeksam piesaistītie portfeļi	2 665 121	2 703 967	85.6	79.9
Ar aktīviem nodrošināto vērtspapīru indeksam piesaistītie portfeļi	179 470	181 438	5.8	5.3
Zelta rezervju portfelis	156 883	225 862	5.0	6.7
Piesaistīto rezervju portfeļi	111 577	274 931	3.6	8.1
Kopā	3 113 051	3 386 198	100.0	100.0

2013. gadā Latvijas Banka palielināja ārējo rezervju diversifikāciju, iekļaujot Dānijas un Lielbritānijas valdības vērtspapīrus daudzvalūtu fiksēta ienākuma vērtspapīru indeksam piesaistītā portfeļa neitrālajā portfelī. Tādējādi tagad neitrālais portfelis ir piesaistīts eiro zonas valstu, ASV, Dānijas, Japānas, Kanādas, Lielbritānijas un Singapūras valdības (2012. gadā – tikai eiro zonas valstu, ASV, Japānas, Kanādas un Singapūras valdības) 1–3 gadu vērtspapīru svērtajam indeksam.

Ar aktīviem nodrošināto vērtspapīru indeksam piesaistītā portfeļa neitrālais portfelis piesaistīts ASV dolāru ar aktīviem nodrošināto vērtspapīru indeksam.

Piesaistīto rezervju portfeļu neitrālo portfeli veido atbilstoši attiecīgo saistību parametriem.

Saskaņā ar Latvijas Bankas 2013. gadā īstenoto valūtas kursa politiku ārējo rezervju, izņemot piesaistītās rezerves, neitrālā portfeļa valūta ir eiro, ierobežojot valūtas risku. Piesaistīto rezervju portfeļiem neitrālā portfeļa valūtas struktūru veido atbilstoši attiecīgo saistību valūtai.

Finanšu risku pārvaldīšanā izmantoto galveno metožu izklāsts sniegts 28.1. skaidrojumā.

BILANCES SKAIDROJUMI

5. PATIESAJĀ VĒRTĪBĀ NOVĒRTĒTIE AKTĪVI UN SAISTĪBAS

Latvijas Bankas aktīvu un saistību patiesā vērtība noteikta, ievērojot šādu hierarhiju (sk. arī 2.3. skaidrojumu):

– kotēta tirgus cena. Patieso vērtību nosaka, pamatojoties uz aktīvā tirgū kotētu identiska finanšu instrumenta cenu;

– tirgū novērojami dati. Patieso vērtību nosaka, pamatojoties uz aktīvā tirgū kotētu līdzīga finanšu instrumenta cenu, neaktīvā tirgū kotētu līdzīga vai identiska finanšu instrumenta cenu vai ar modeli, kur datu avots ir tirgū novērojami dati;

– tirgū nenovērojami dati. Patieso vērtību nosaka ar modeli, kur tirgū nenovērojamu datu izmantojums ir nozīmīgs.

2013. gada un 2012. gada beigās Latvijas Bankas patiesajā vērtībā novērtētie aktīvi un saistības galvenokārt novērtēti, izmantojot kotētu tirgus cenu.

2013. gada un 2012. gada beigās līdzdalība SNB kapitālā novērtēta, izmantojot tirgū nenovērojamus datus. Novērtējums veikts, izmantojot 70% tīro aktīvu vērtības modeli (sk. arī 10. skaidrojumu).

Patiesajā vērtībā novērtēto aktīvu un saistību iedalījums pēc patiesās vērtības noteikšanas hierarhijas 2013. gada un 2012. gada beigās bija šāds.

(tūkst. latu)

	Kotēta tirgus cena	Tirgū novērojami dati	Tirgū ne- novērojami dati	Kopā
2013. gada 31. decembrī				
ĀRZEMJU AKTĪVI				
Zelts	153 157	–	–	153 157
Ārvalstu konvertējamās valūtas				
Parāda vērtspapīri	2 402 296	281 432	–	2 683 728
Līdzdalība Starptautisko norēķinu bankas kapitālā	–	–	19 992	19 992
Pārējie ārzemju aktīvi				
Vērtspapīru nākotnes darījumi	206	–	–	206
Ārzemju aktīvi patiesajā vērtībā kopā	2 555 659	281 432	19 992	2 857 083
ĀRZEMJU SAISTĪBAS				
Pārējās ārzemju saistības				
Vērtspapīru nākotnes darījumi	355	–	–	355
Ārzemju saistības patiesajā vērtībā kopā	355	–	–	355
2012. gada 31. decembrī				
ĀRZEMJU AKTĪVI				
Zelts	218 750	–	–	218 750
Ārvalstu konvertējamās valūtas				
Parāda vērtspapīri	2 418 964	264 908	–	2 683 872
Līdzdalība Starptautisko norēķinu bankas kapitālā	–	–	19 991	19 991
Pārējie ārzemju aktīvi				
Vērtspapīru nākotnes darījumi	158	–	–	158
Ārzemju aktīvi patiesajā vērtībā kopā	2 637 872	264 908	19 991	2 922 771
ĀRZEMJU SAISTĪBAS				
Pārējās ārzemju saistības				
Vērtspapīru nākotnes darījumi	121	–	–	121
Ārzemju saistības patiesajā vērtībā kopā	121	–	–	121

Pārskata gada pēdējās tirgus dienas vidējās tirgus cenas noteiktas, izmantojot elektronisko informācijas sistēmu *Bloomberg* un *Interactive Data* informāciju. Ja minētā cena kādam finanšu instrumentam elektroniskajās informācijas sistēmās nav pieejama, finanšu instrumenta novērtēšanai izmantota tirgus dalībnieka (brokera) sniegtā cena vai diskontēto naudas plūsmu metode.

6. ZELTS

	Trojas unces	Tūkst. latu
2011. gada 31. decembrī	248 706	210 066
2012. gadā		
Zelta tirgus vērtības pieaugums	x	8 684
2012. gada 31. decembrī	248 706	218 750
2013. gadā		
Zelta tirgus vērtības samazinājums	x	-65 593
2013. gada 31. decembrī	248 706	153 157

Latvijas Banka ierobežo zelta cenas svārstību risku, slēdzot biržā netirgotos valūtas maiņas nākotnes līgumus un valūtas mijmaiņas līgumus un biržā tirgotos valūtas maiņas nākotnes līgumus (sk. 2.8., 2.15., 3.2. un 29. skaidrojumu). Zelta rezervju un biržā netirgoto valūtas maiņas nākotnes līgumu un valūtas mijmaiņas līgumu pārvērtēšanas rezultāts uzrādīts bilances postenī "Pārvērtēšanas konts", bet biržā tirgoto valūtas maiņas nākotnes līgumu pārvērtēšanas rezultāts, ņemot vērā veikto norēķinu, – peļņas un zaudējumu aprēķina postenī "Realizētie finanšu operāciju guvumi vai zaudējumi".

7. SPECIĀLĀS AIZŅĒMUMA TIESĪBAS, STARPTAUTISKAIS VALŪTAS FONDS

Atbilstoši likumam "Par Latvijas Republikas iestāšanos Starptautiskajā Valūtas fondā" Latvijas Banka pilda SVF depozitārija funkcijas un bez atlīdzības apkalpo SVF kontus, kuros uzskaitīti SVF turējumi dalībvalsts nacionālajā valūtā. SVF turējumi latos ietver Latvijas valdības parādzīmes, kontu Nr. 1, kas tiek izmantots finanšu darījumu veikšanai ar SVF, un kontu Nr. 2, kas tiek izmantots SVF administratīvo izmaksu segšanai un maksājumu saņemšanai.

Latvijas prasības pret SVF ietver SDR un Latvijas kvotu SVF. SDR ir SVF izveidoti starptautiskie rezervju aktīvi, kas tiek izmantoti darījumos starp SVF un tā dalībvalstīm. Kvota SVF atspoguļo attiecīgās valsts dalības apjomu SVF. Latvijas kvota SVF nodrošināta ar tam izsniegto Latvijas valdības parādzīmi un izteikta SDR.

Latvijas saistības pret SVF veido SVF turējumi latos un SVF asignējumi. 2013. gada beigās Latvijas Bankas bilancē uzrādītās prasības pret SVF veido SDR 95 692 tūkst. latu apjomā (2012. gada beigās – 83 367 tūkst. latu), bet saistības pret SVF veido SVF rīcībā esošie resursi 295 tūkst. latu apjomā (2012. gada beigās – 305 tūkst. latu), kas izvietoti SVF kontā Nr. 1 un Nr. 2.

Latvijas tīrās prasības/saistības pret SVF 2013. gada un 2012. gada beigās bija šādas.

	(tūkst. latu)		(tūkst. SDR)	
	2013	2012	2013	2012
Latvijas kvota SVF	112 543	116 238	142 100	142 100
SVF turējumi latos	-112 513	-116 207	-142 062	-142 062
Latvijas valdības parādzīmes	-112 218	-115 902	-141 690	-141 690
Konts Nr. 1	-281	-291	-355	-355
Konts Nr. 2	-14	-14	-17	-17
Rezerves pozīcija SVF	44	45	55	55
SDR	95 692	83 367	120 824	101 916
Vispārējais asignējums	-74 446	-76 890	-93 998	-93 998
Speciālais asignējums	-21 245	-21 942	-26 824	-26 824
Latvijas tīrās prasības/saistības(-) pret SVF	45	-15 420	57	-18 851

Rezerves pozīcija SVF ir starpība starp Latvijas kvotu SVF un SVF turējumiem latos, neietverot konta Nr. 2 atlikumu.

Prasības un saistības pret SVF izteiktas latos pēc Latvijas Bankas noteiktā SDR kursa gada beigās.

8. ĀRVALSTU KONVERTĒJAMĀS VALŪTAS

Latvijas Bankas ārzemju aktīvi ārvalstu konvertējamās valūtās galvenokārt ieguldīti augsti likvīdos parāda vērtspapīros un īstermiņa noguldījumos.

Ienākumus nesošo parāda vērtspapīru vērtībā ietverti uzkrātie procentu ienākumi (13 132 tūkst. latu 2013. gada beigās un 18 724 tūkst. latu 2012. gada beigās).

Bilances aktīvu posteņa "Ārvalstu konvertējamās valūtas" sadalījums 2013. gada un 2012. gada beigās bija šāds.

	(tūkst. latu)	
	2013	2012
Ārvalstu valdību, finanšu institūciju un nefinanšu sabiedrību parāda vērtspapīri	2 683 728	2 683 872
Pieprasījuma noguldījumi ārvalstu centrālajās bankās, kredītiestādēs un starptautiskajās institūcijās	1 107 133	991 831
Termiņnoguldījumi ārvalstu kredītiestādēs un citās ārvalstu finanšu institūcijās	12 051	3 611
Ārvalstu valūta kasē	12 625	13 339
Kopā	3 815 537	3 692 653

Ārvalstu konvertējamo valūtu aktīvu aprūtinājumi minēti 46. skaidrojumā.

9. LĪDZDALĪBA EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS KAPITĀLĀ

Līdz ar Latvijas pievienošanos ES Latvijas Banka kļuva par ECB kapitāla daļu turētāju. Latvijas Bankas līdzdalības ECB kapitālā apjoms atbilstoši ECBS un ECB Statūtiem aprēķināts, pamatojoties uz datiem par katras attiecīgās ES valsts iedzīvotāju skaitu un iekšzemes kopprodukta apjomu, un to koriģē ik pēc pieciem gadiem vai agrāk, mainoties ES valstu skaitam.

2012. gada beigās Latvijas Bankas procentuālā daļa ECB kapitālā bija 0.2837%, kas atbilda 30 528 tūkst. eiro (21 455 tūkst. latu). Horvātijai 2013. gada 1. jūlijā pievienojoties ES, ES valstu skaits mainījās, tāpēc atbilstoši ECBS un ECB Statūtiem valstu centrālo banku daļas ECB kapitālā tika koriģētas. Tādējādi Latvijas Bankas daļa ECB kapitālā samazinājās līdz 0.2742%, kas atbilda 29 682 tūkst. eiro (20 861 tūkst. latu). Tā kā 2013. gada beigās Latvija neietilpa eiro zonā, ievērojot ECBS un ECB Statūtos noteiktos pārejas noteikumus un ECB Ģenerālpadomes lēmumu, Latvijas Banka bija veikusi minimālo ieguldījumu 1 113 tūkst. eiro (730 tūkst. latu; 2012. gada beigās – 1 145 tūkst. eiro jeb 750 tūkst. latu) jeb 3.75% apmērā no tās kopējās daļas parakstītajā ECB kapitālā (sk. arī 48. un 49. skaidrojumu).

ECB kapitāla daļas netiek tirgotas publiskā vērtspapīru tirgū, un Latvijas Bankas līdzdalības ECB kapitālā apjomu iespējams palielināt vai samazināt vienīgi šajā skaidrojumā minētajos gadījumos (sk. arī 2.14. skaidrojumu).

10. LĪDZDALĪBA STARPTAUTISKO NORĒĶINU BANKAS KAPITĀLĀ

2013. gada un 2012. gada beigās Latvijas Bankai piederēja 1 070 SNB akciju, kas atbilda 0.19% no kopējā SNB parakstītā un apmaksātā kapitāla.

Latvijas Bankas īpašumā esošo SNB akciju nominālvērtība ir 5 350 tūkst. SDR (katras akcijas nominālvērtība ir 5 tūkst. SDR), kas apmaksāta 1 338 tūkst. SDR jeb 25% apmērā (sk. arī 48. skaidrojumu). Latvijas Bankas bilancē 2013. gada un 2012. gada beigās SNB akcijas uzrādītas patiesajā vērtībā. SNB akcijas netiek tirgotas publiskā vērtspapīru tirgū. Pēc Latvijas Bankas vadības vērtējuma piemērotākā SNB akciju patiesās vērtības noteikšanas metode ir 70% no SNB tīrajiem aktīviem, pamatojoties uz aktuālākajiem revidētajiem SNB finanšu pārskatiem. Šo novērtēšanas metodi SNB izmantoja, nosakot tās emitēto akciju cenu, un arī Hāgas Starptautiskā tiesa to atzinusi par piemērotu akciju novērtēšanai, tās atpērkot no SNB bijušajiem privātajiem akcionāriem. Saskaņā ar SNB Statūtiem tās akcionāri ir vienīgi centrālās bankas. SNB akciju patiesā vērtība 2013. gada beigās bija 19 992 tūkst. latu (2012. gada beigās – 19 991 tūkst. latu; sk. arī 2.14. skaidrojumu).

11. PĀRĒJIE ĀRZEMJU AKTĪVI

	(tūkst. latu)	
	2013	2012
Ar nerezidentiem noslēgtie atvasinātie biržā netirgotie līgumi un valūtas maiņas tagadnes līgumi	12 830	37 001
Nākamo periodu izdevumi	420	740
Citi pārējie ārzemju aktīvi	83	226
Kopā	13 333	37 967

12. KREDĪTI KREDĪTIESTĀDĒM

2013. gada beigās Latvijas Banka bija izsniegusi galveno refinansēšanas operāciju kredītus 10 000 tūkst. latu apjomā (2012. gada beigās Latvijas Banka nebija izsniegusi kredītus kredītiestādēm).

13. PAMATLĪDZEKĻI

(tūkst. latu)

	Ēkas, teritorijas labiekārtošana un zeme	Mēbeles un biroja iekārtas	Naudas apstrādes iekārtas	Transportlīdzekļi	Pārējie pamatlīdzekļi	Kopā
2011. gada 31. decembrī						
Izmaksas	38 566	6 698	4 570	1 211	5 356	56 401
Uzkrātais nolietojums	-12 735	-5 226	-2 687	-821	-4 257	-25 726
Atlikusī pamatlīdzekļu vērtība	25 831	1 472	1 883	390	1 099	30 675
2012. gadā						
Pieaugums	2 872	552	25	-	476	3 925
Pārklasifikācija	-8	-	-	-	-27	-35
Atsavinātie un norakstītie pamatlīdzekļi	-1	-455	-12	-38	-38	-544
Izmaksu tīrās pārmaiņas	2 863	97	13	-38	411	3 346
Nolietojums	-1 715	-320	-240	-43	-281	-2 599
Atsavināto un norakstīto pamatlīdzekļu uzkrātais nolietojums	1	452	12	38	38	541
Uzkrātā nolietojuma tīrās pārmaiņas	-1 714	132	-228	-5	-243	-2 058
2012. gada 31. decembrī						
Izmaksas	41 429	6 795	4 583	1 173	5 767	59 747
Uzkrātais nolietojums	-14 449	-5 094	-2 915	-826	-4 500	-27 784
Atlikusī pamatlīdzekļu vērtība	26 980	1 701	1 668	347	1 267	31 963
2013. gadā						
Pieaugums	87	268	361	15	62	793
Pārklasifikācija	-	-	-	-21	-1	-22
Atsavinātie un norakstītie pamatlīdzekļi	-	-117	-10	-	-167	-294
Izmaksu tīrās pārmaiņas	87	151	351	-6	-106	477
Nolietojums	-1 598	-354	-240	-41	-299	-2 532
Pārklasifikācija	-	-	-	21	-21	-
Atsavināto un norakstīto pamatlīdzekļu uzkrātais nolietojums	-	116	10	-	167	293
Uzkrātā nolietojuma tīrās pārmaiņas	-1 598	-238	-230	-20	-153	-2 239
2013. gada 31. decembrī						
Izmaksas	41 516	6 946	4 934	1 167	5 661	60 224
Uzkrātais nolietojums	-16 047	-5 332	-3 145	-846	-4 653	-30 023
Atlikusī pamatlīdzekļu vērtība	25 469	1 614	1 789	321	1 008	30 201

Latvijas Bankas īpašumā un valdījumā esošās zemes kopējā kadastrālā vērtība 2013. gada beigās bija 1 906 tūkst. latu (2012. gada beigās – 1 771 tūkst. latu; pārmaiņas saistītas ar zemes kadastrālās vērtības maiņu). Latvijas Bankas bilancē zeme uzrādīta sākotnējo izmaksu vērtībā (2013. gada un 2012. gada beigās – 1 669 tūkst. latu).

Latvijas Bankas līgumsaistības par pamatlīdzekļu iegādi 2013. gada beigās bija 211 tūkst. latu (2012. gada beigās – 165 tūkst. latu).

14. NOMA

Latvijas Bankas iznomātie aktīvi ietver telpas un iekārtas, kas Latvijas Bankas bilancē uzrādītas pamatlīdzekļu sastāvā. Aktīvu nomas līgumi, kuros Latvijas Banka ir iznomātājs, ir operatīvās nomas līgumi. Nomā maksājumus, izņemot tos, kuri tieši pārskaitīti valsts budžetā, atzīst peļņas un zaudējumu aprēķinā proporcionāli attiecīgā līguma darbības laikam. Iznomāto aktīvu nolietojums aprēķināts saskaņā ar 2.17. skaidrojumā aprakstītajiem principiem un atzīts peļņas un zaudējumu aprēķinā.

Iznomāto aktīvu uzskaites vērtība 2013. gada un 2012. gada beigās bija šāda.

(tūkst. latu)

2012. gada 31. decembrī	
Izmaksas	1 163
Uzkrātais nolietojums	-580
Atlikusī pamatlīdzekļu vērtība	583
2013. gada 31. decembrī	
Izmaksas	1 167
Uzkrātais nolietojums	-614
Atlikusī pamatlīdzekļu vērtība	553

15. PĀRĒJIE VIETĒJIE AKTĪVI

(tūkst. latu)

	2013	2012
Nemateriālie aktīvi	462	405
Nākamo periodu izdevumi	156	161
Ar rezidentiem noslēgtie valūtas maiņas tagadnes līgumi	-	73
Citi pārējie vietējie aktīvi	116	255
Kopā	734	894

16. NEMATERIĀLIE AKTĪVI

(tūkst. latu)

2011. gada 31. decembrī	
Izmaksas	3 970
Uzkrātā amortizācija	-3 530
Atlikusī nemateriālo aktīvu vērtība	440
2012. gadā	
Pieaugums	218
Pārklasifikācija	35
Izmaksu tīrās pārmaiņas	253
Amortizācija	-288
Uzkrātās amortizācijas tīrās pārmaiņas	-288
2012. gada 31. decembrī	
Izmaksas	4 223
Uzkrātā amortizācija	-3 818
Atlikusī nemateriālo aktīvu vērtība	405
2013. gadā	
Pieaugums	157
Pārklasifikācija	22
Izslēgtie nemateriālie aktīvi	-18
Izmaksu tīrās pārmaiņas	161
Amortizācija	-122
Izslēgto nemateriālo aktīvu uzkrātā amortizācija	18
Uzkrātās amortizācijas tīrās pārmaiņas	-104
2013. gada 31. decembrī	
Izmaksas	4 384
Uzkrātā amortizācija	-3 922
Atlikusī nemateriālo aktīvu vērtība	462

17. ĀRVALSTU KONVERTĒJAMĀS VALŪTAS

2013. gada beigās saistības ārvalstu konvertējamās valūtās galvenokārt veidoja Latvijas Bankas darījumu ar atvasinātajiem finanšu instrumentiem nodrošināšanai saņemtās naudas līdzekļu ķīlas, kā arī līdzekļi EK kontā norēķiniem eiro. EK konts tiek izmantots ES valstu budžeta līdzekļu pārdalei (sk. arī 18. skaidrojumu).

(tūkst. latu)

	2013	2012
Saņemtās naudas līdzekļu ķīlas	5 853	15 279
EK pieprasījuma noguldījumi	2 390	1 488
Pārējās saistības	693	2 008
Kopā	8 936	18 775

18. CITU STARPTAUTISKO INSTITŪCIJU NOGULDĪJUMI LATOS

Citu starptautisko institūciju noguldījumus latos galvenokārt veido līdzekļi EK kontā norēķiniem latos, kas tiek izmantots Latvijas valdības maksājumu veikšanai ES budžetā (sk. arī 17. skaidrojumu).

	(tūkst. latu)	
	2013	2012
EK pieprasījuma noguldījumi	2 783	2 965
Pārējie noguldījumi	495	376
Kopā	3 278	3 341

19. PĀRĒJĀS ĀRZEMJU SAISTĪBAS

	(tūkst. latu)	
	2013	2012
Ar nerezidentiem noslēgtie atvasinātie biržā netirgotie līgumi un valūtas maiņas tagadnes līgumi	6 799	1 977
Veicamie maksājumi	–	607
Uzkrātie izdevumi	1 290	309
Citas pārējās ārzemju saistības	30	34
Kopā	8 119	2 927

20. LATI APGROZĪBĀ

2013. gada beigās apgrozībā bija banknotes ar kopējo nominālvērtību 563 557 tūkst. latu un apgrozības monētas ar kopējo nominālvērtību 67 198 tūkst. latu (2012. gada beigās – attiecīgi 1 160 654 tūkst. latu un 73 493 tūkst. latu). Skaidrās naudas apgrozībā samazinājums 2013. gadā galvenokārt saistīts ar plānoto eiro ieviešanu 2014. gada 1. janvārī.

Emitēto 999. raudzes 100 latu zelta apgrozības monētu un jubilejas un piemiņas monētu kopējā nominālvērtība 2013. gada beigās bija attiecīgi 1 989 tūkst. latu un 1 836 tūkst. latu (2012. gada beigās – attiecīgi 1 989 tūkst. latu un 1 613 tūkst. latu). Šīs apgrozībā esošās monētas nav ietvertas bilances postenī "Lati apgrozībā" (sk. arī 2.21. un 2.22. skaidrojumu).

21. KREDĪTIESTĀŽU NOGULDĪJUMI

Kredītiestāžu noguldījumi ietver iekšzemes kredītiestāžu Latvijas Bankā atvērto norēķinu kontu atlikumus, kā arī no tām pieņemtos latu noguldījumus uz nakti un uz septiņām dienām (noguldījumu iespējas). Minētās kredītiestādes nogulda līdzekļus Latvijas Bankā tās noteikto obligāto rezervju prasību izpildes nodrošināšanai, kā arī starpbanku un klientu maksājumu un ar Latvijas Bankas monetārās politikas instrumentu izmantošanu saistīto norēķinu veikšanai. Latvijas Bankas noteiktā noguldījumu iespējas uz nakti un uz septiņām dienām procentu likme 2013. gada beigās bija attiecīgi 0.05% un 0.075% (noguldījumu iespējas uz nakti un uz septiņām dienām procentu likme 2012. gada beigās bija attiecīgi 0.05% un 0.075%).

	(tūkst. latu)	
	2013	2012
Norēķinu kontu atlikumi latos	2 007 883	857 728
Norēķinu kontu atlikumi eiro	813 154	567 191
Noguldījumu iespēja uz nakti latos	33 000	11 930
Noguldījumu iespēja uz septiņām dienām latos	47 000	251 500
Kopā	2 901 037	1 688 349

2013. gada beigās kredītiestāžu norēķinu kontu atlikumi latos ietver arī kredītiestāžu Latvijas Bankai nodoto finanšu nodrošinājumu atbilstoši Latvijas Bankas padomes noteiktās eiro banknošu un monētu priekšpiegādes un priekšpiegādes otrās fāzes kārtības prasībām 206 076 tūkst. latu apjomā.

22. VALDĪBAS NOGULDĪJUMI

Valdības noguldījumi ietver Latvijas Bankas pieņemtus Valsts kases pieprasījuma noguldījumus, Latvijas Bankai veicot Latvijas valdības finanšu aģenta funkcijas.

	(tūkst. latu)	
	2013	2012
Pieprasījuma noguldījumi latos	125 006	441 218
Pieprasījuma noguldījumi ārvalstu valūtās	114 181	319 934
Kopā	239 187	761 152

23. CITU FINANŠU INSTITŪCIJU NOGULDĪJUMI

Citu finanšu institūciju noguldījumi galvenokārt ietver FKTK un tās pārvaldībā esošo Noguldījumu garantiju fonda un Apdrošināto aizsardzības fonda līdzekļus 8 038 tūkst. latu apjomā (2012. gada beigās – 9 080 tūkst. latu).

24. PĀRĒJĀS VIETĒJĀS SAISTĪBAS

	(tūkst. latu)	
	2013	2012
Uzkrātie izdevumi un tamlīdzīgas saistības	2 577	1 669
Nodokļu saistības	148	96
Citas pārējās vietējās saistības	691	425
Kopā	3 416	2 190

25. NODOKĻI

	(tūkst. latu)						
	IIN	VSAOI (darba devējs)	VSAOI (darba ņēmējs)	NĪN	PVN	Pārējie nodokļi un nodevas	Kopā
Saistības 2011. gada 31. decembrī	0	0	0	0	69	0	69
2012. gadā							
Aprēķināts	2 074	2 430	1 097	89	505	1	6 196
Atlikto saistību samazinājums	0	-27	0	0	0	0	-27
Samaksāts	-2 074	-2 403	-1 097	-89	-478	-1	-6 142
Saistības 2012. gada 31. decembrī	0	0	0	0	96	0	96
2013. gadā							
Aprēķināts	2 066	2 578	1 137	100	525	4	6 410
Atlikto saistību samazinājums	0	-88	0	0	0	0	-88
Samaksāts	-2 066	-2 489	-1 137	-100	-411	-2	-6 205
Saistību pārrēķins	-	-	-	-	-65	-	-65
Saistības 2013. gada 31. decembrī	0	1	0	0	145	2	148

Papildus šajā skaidrojumā uzrādītajiem nodokļu maksājumiem Latvijas Banka valsts ieņēmumos ieskaita pārskata gadā gūtās peļņas daļu 65% apmērā, t.sk. maksājumu par valsts kapitāla izmantošanu (2013. gadā – 22 075 tūkst. latu; 2012. gadā – 20 818 tūkst. latu; sk. arī 26. un 45. skaidrojumu). Latvijas Banka nav uzņēmumu ienākuma nodokļa maksātāja.

26. KAPITĀLS UN REZERVES

(tūkst. latu)

	Pamat- kapitāls	Rezerves kapitāls	Pārvēr- tēšanas konts	Pārskata gada peļņa	Kapitāls un rezerves
2011. gada 31. decembrī	25 000	148 587	121 547	32 028	327 162
2012. gadā					
Tīrās pārmaiņas pārvērtēšanas, realizēšanas un norakstīšanas rezultātā	x	x	21 698	x	21 698
Valsts ieņēmumos ieskaitītā peļņas daļa	x	x	x	-20 818	-20 818
Rezerves kapitālā ieskaitītā peļņas daļa	x	11 210	x	-11 210	0
Pārskata perioda peļņa	x	x	x	33 961	33 961
2012. gada 31. decembrī	25 000	159 797	143 245	33 961	362 003
2013. gadā					
Tīrās pārmaiņas pārvērtēšanas, realizēšanas un norakstīšanas rezultātā	x	x	-51 080	x	-51 080
Valsts ieņēmumos ieskaitītā peļņas daļa	x	x	x	-22 075	-22 075
Rezerves kapitālā ieskaitītā peļņas daļa	x	11 886	x	-11 886	0
Pārskata perioda peļņa	x	x	x	41 464	41 464
2013. gada 31. decembrī	25 000	171 683	92 165	41 464	330 312

Latvijas Bankas kapitālu veido pamatkapitāls, rezerves kapitāls un bilances postenis "Pārvērtēšanas konts", kā arī nesadalītā pārskata gada peļņa. Latvijas Banka ar saviem lēmumiem neietekmē pamatkapitāla un rezerves kapitāla veidošanas, kā arī peļņas sadales kārtību, jo tā noteikta likumā "Par Latvijas Banku". Bilances postenis "Pārvērtēšanas konts" ietver finanšu instrumentu un zelta pozitīvo pārvērtēšanas rezultātu. Grāmatvedības politika, kas saskaņota ar tiesību aktos par grāmatvedību un finanšu pārskatu sniegšanu ECBS noteiktajiem grāmatvedības pamatprincipiem un aprakstīta 2. skaidrojumā, nosaka, ka tikai pēc finanšu instrumenta atsavināšanas vai norēķinu veikšanas realizētie guvumi tiek atzīti peļņas un zaudējumu aprēķinā, bet nerealizētie guvumi – bilances postenī "Pārvērtēšanas konts", jo tas veicina kapitāla saglabāšanu finanšu instrumentu cenu, procentu likmju un valūtas kursu pārmaiņu apstākļos.

Normatīvie akti nenosaka kapitāla pietiekamības prasības centrālajai bankai, tomēr Latvijas Bankas kapitāla apjomam jābūt atbilstošam, lai veicinātu uzticēšanos Latvijas Bankas īstenotajai monetārajai politikai un nodrošinātu Latvijas Bankas darbību un finansiālo neatkarību, īstenojot likumā "Par Latvijas Banku" noteiktos uzdevumus. Monetārās politikas īstenošana, kā arī pakļautība citiem finanšu un darbības riskiem var negatīvi ietekmēt Latvijas Bankas ienākumus vai radīt zaudējumus, kas sedzami no Latvijas Bankas kapitāla un rezervēm.

Latvijas Bankas pamatkapitālu veido valsts piešķirtie līdzekļi un Latvijas Bankas peļņas atskaitījumi. Latvijas Bankas pamatkapitāls sasniedzis likumā "Par Latvijas Banku" noteikto apjomu.

Likums "Par Latvijas Banku" nosaka, ka Latvijas Banka valsts ieņēmumos ieskaita pārskata gadā gūtās peļņas daļu, kas aprēķināta, piemērojot likumā "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" rezidentiem noteikto nodokļa likmi, un veic maksājumu par valsts kapitāla izmantošanu 50% apmērā no pārskata gadā gūtās peļņas. 2013. gada un 2012. gada beigās spēkā esošā Latvijas rezidentiem noteiktā uzņēmumu ienākuma nodokļa likme bija 15%. Tādējādi valsts ieņēmumos 15 dienu laikā pēc tam, kad Latvijas Bankas padome apstiprinājusi 2013. gada pārskatu, ieskaitāmi 65% no Latvijas Bankas pārskata gadā gūtās peļņas. 2014. gadā no 2013. gadā gūtās peļņas valsts ieņēmumos ieskaitāmi 26 952 tūkst. latu (38 349 tūkst. eiro).

Pēc minēto atskaitījumu veikšanas saskaņā ar likumu "Par Latvijas Banku" Latvijas Bankas peļņas atlikums ieskaitāms rezerves kapitālā. Rezerves kapitāls izveidots iespējamo zaudējumu segšanai.

Bilances posteņa "Pārvērtēšanas konts" pārmaiņas 2013. un 2012. gadā bija šādas.

(tūkst. latu)

	2013	Norak- stīšana	Pārvēr- tēšana	Reali- zēšana	2012	Norak- stīšana	Pārvēr- tēšana	Reali- zēšana	2011
Sākotnējais pārvērtēšanas konts	24 018	x	x	–	24 018	x	x	–	24 018
Ārvalstu valūtas un zelta pārvērtēšanas rezultāts	30 277	108	–23 912	–1 712	55 793	103	6 253	–145	49 582
Parāda vērtspapīru pārvērtēšanas rezultāts	19 641	4 771	–6 628	–23 708	45 206	1 482	27 567	–14 532	30 689
Pašu kapitāla instrumentu pārvērtēšanas rezerve	18 229	–	1	–	18 228	–	995	–	17 233
Biržā netirgoto procentu likmju mijmaiņas līgumu pārvērtēšanas rezultāts	–	–	–	–	–	–	–	–25	25
Kopā	92 165	4 879	–30 539	–25 420	143 245	1 585	34 815	–14 702	121 547

Sākotnējais pārvērtēšanas konts izveidots, ieskaitot tajā pirms grāmatvedības politikas maiņas 2007. gada 1. janvārī uzkrāto finanšu instrumentu un zelta pārvērtēšanas rezultātu; savukārt pašu kapitāla instrumentu pārvērtēšanas rezerve izveidota, lai uzskaitītu SNB akciju pārvērtēšanas rezultātu.

27. ATVASINĀTIE FINANŠU INSTRUMENTI UN VALŪTAS MAIŅAS TAGADNES LĪGUMI

Lai pārvaldītu ar ārējām rezervēm saistīto procentu likmju risku un valūtas risku, Latvijas Banka veic darījumus ar biržā netirgotajiem valūtas maiņas nākotnes un tagadnes līgumiem, valūtas un procentu likmju mijmaiņas līgumiem un biržā tirgotajiem procentu likmju un valūtas maiņas nākotnes līgumiem. Īstenojot monetāro politiku, Latvijas Banka 2013. un 2012. gadā veica arī valūtas maiņas tagadnes darījumus.

(tūkst. latu)

	Līgumvērtība vai nosacītā vērtība		Uzskaites vērtība			
			Aktīvi		Saistības	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Ar nerezidentiem noslēgtie atvasinātie biržā netirgotie līgumi un valūtas maiņas tagadnes līgumi						
Valūtas maiņas nākotnes līgumi un valūtas mijmaiņas līgumi	2 490 620	2 462 085	10 059	36 805	6 443	1 660
Valūtas maiņas tagadnes līgumi	187 442	66 645	2 565	38	–	196
Vērtspapīru nākotnes darījumi	171 958	249 195	206	158	356	121
Kopā	x	x	12 830	37 001	6 799	1 977
Ar rezidentiem noslēgtie valūtas maiņas tagadnes līgumi						
Valūtas maiņas tagadnes līgumi	–	22 229	–	73	–	–
Kopā	x	x	–	73	–	–
Ar nerezidentiem noslēgtie atvasinātie biržā tirgotie līgumi						
Procentu likmju nākotnes līgumi	696 781	957 105	x	x	x	x
Valūtas maiņas nākotnes līgumi	129 214	154 718	x	x	x	x

Atvasināto biržā netirgoto līgumu un valūtas maiņas tagadnes līgumu uzskaites vērtība bilancē uzrādīta attiecīgajos pārējo aktīvu vai pārējo saistību posteņos (sk. arī 11., 15. un 19. skaidrojumu). Tā kā par atvasināto

biržā tirgoto līgumu patiesās vērtības pārmaiņām veikts norēķins, tās uzrādītas kā pieprasījuma noguldījumi bilances aktīvu postenī "Arvalstu konvertējamās valūtas".

2013. gada un 2012. gada beigās Latvijas Bankas noslēgto biržā netirgoto līgumu, kuri nav novērtēti patiesajā vērtībā, uzskaites vērtība būtiski neatšķirās no šo līgumu patiesās vērtības. To uzskaites vērtības un tīrās patiesās vērtības salīdzinājums 2013. gada un 2012. gada beigās bija šāds.

(tūkst. latu)

	Tīrā patiesā vērtība		Tīrā uzskaites vērtība		Starpība	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Ar nerezidentiem noslēgtie atvasinātie biržā netirgotie līgumi un valūtas maiņas tagadnes līgumi						
Valūtas maiņas nākotnes līgumi un valūtas mijmaiņas līgumi	3 650	34 899	3 616	35 145	34	-246
Valūtas maiņas tagadnes līgumi	2 566	-158	2 565	-158	1	-
Kopā	6 216	34 741	6 181	34 987	35	-246
Ar rezidentiem noslēgtie valūtas maiņas tagadnes līgumi						
Valūtas maiņas tagadnes līgumi	-	73	-	73	-	-
Kopā	-	73	-	73	-	-

NOZĪMĪGĀKIE RISKI UN TO PĀRVALDĪŠANAS PRINCIPI

28. RISKU PĀRVALDĪŠANA

Galvenie ar Latvijas Bankas darbību saistītie riski ir finanšu riski un darbības riski. Latvijas Bankas risku pārvaldīšanu organizē un veic saskaņā ar Latvijas Bankas padomes pieņemto "Latvijas Bankas risku pārvaldīšanas politiku". Latvijas Bankas valde izveidojusi Latvijas Bankas padomes noteiktajiem pamatprincipiem atbilstošu risku pārvaldības sistēmu, kas tiek pilnveidota, ievērojot finanšu tirgus attīstību un pārmaiņas ārējā vidē un Latvijas Bankas darbībā. Latvijas Bankas finanšu risku un darbības risku pārvaldīšanu pārbauda Iekšējā audita pārvalde. Minēto risku pārvaldīšanu pārbauda Latvijas Bankas drošības uzraudzības komisija, Latvijas Bankas revīzijas komiteja un Latvijas Bankas budžeta komisija, kurās darbojas Latvijas Bankas padomes locekļi.

28.1. Finanšu riski

Nozīmīgākie finanšu riski, kam ikdienā pakļauta Latvijas Banka, ir tirgus risks (cenas, procentu likmju un valūtas risks), kredītrisks un likviditātes risks.

Latvijas Banka ar tās ārējām rezervēm saistītos finanšu riskus pārvalda saskaņā ar Latvijas Bankas padomes pieņemto kārtību, kurā noteiktās ieguldījumu politikas galvenie principi izklāstīti 4. skaidrojumā. Ārējās rezerves tiek pārvaldītas, tās sagrupējot dažādos ieguldījumu portfeļos. Katram finanšu instrumentu ieguldījumu portfeļa veidam noteikti neitrālā portfeļa parametri, kas raksturo attiecīgā ieguldījumu portfeļa finanšu risku pieņemamo lielumu (līmeni) un ienesīguma mērķi. Tirgus operāciju pārvaldes Riska vadības daļa katru darbadienu kontrolē ārējo rezervju atbilstību noteiktajām prasībām.

2013. gadā mainīti daudzvalūtu fiksēta ienākuma vērtspapīru indeksam piesaistītā portfeļa neitrālā portfeļa parametri, lai palielinātu neitrālā portfeļa diversifikāciju un samazinātu kredītrisku.

Ārējo rezervju, t.sk. ar tām saistīto finanšu risku, pārvaldīšanai izveidotā Latvijas Bankas investīciju komiteja izstrādā ieguldījumu pārvaldīšanas stratēģiju, apstiprina ieguldījumu veikšanas taktiku un nosaka detalizētākus finanšu risku limitus, kā arī pārbauda ārējo rezervju pārvaldītāju darbību. Latvijas Bankas investīciju komiteja reizi ceturksnī pārskata ieguldījumu stratēģiju, bet reizi nedēļā saņem un izvērtē finanšu ieguldījumu portfeļu vadītāju ziņojumus par notikumiem finanšu tirgos un viņu sagatavotās finanšu tirgus attīstības prognozes, finanšu risku vadītāju ziņojumus, kā arī apstiprina ieguldījumu pārvaldīšanas taktiku nākamajai nedēļai. Reizi divos mēnešos Tirgus operāciju pārvalde informē Latvijas Bankas padomi par ieguldījumu pārvaldīšanas rezultātiem.

28.1.1. Tirgus risks

Tirgus risks raksturo iespēju ciest zaudējumus finanšu tirgus faktoru (piemēram, procentu likmju vai valūtas kursu) nelabvēlīgu pārmaiņu dēļ.

Procentu likmju risku Latvijas Bankai galvenokārt rada ieguldījumi procentu likmju maiņai pakļautos ārvalstu parāda vērtspapīros un atvasinātajos procentu likmju finanšu instrumentos, kas izmantoti ārējo rezervju pārvaldīšanas ietvaros. Latvijas Banka pārvalda procentu likmju risku, izmantojot katram ieguldījumu portfelim atsevišķi noteikto modificētā procentu riska indeksa (*modified duration*) limitu.

Latvijas Bankas pakļautību valūtas riskam nosaka tās ārējo rezervju struktūra, ko nevar izveidot atbilstoši Latvijas Bankas saistību parametriem. Latvijas Banka pārvalda valūtas risku, nosakot atklāto valūtas pozīciju limitus un izmantojot sekošanas novirzi (*tracking error*). Sekošanas novirzi aprēķina kā ieguldījumu portfeļa un attiecīgā neitrālā portfeļa gaidāmo gada ienesīgumu starpības standartnovirzi. Daudzvalūtu fiksēta ienākuma vērtspapīru indeksam piesaistītajos portfeļos un ar aktīviem nodrošināto vērtspapīru indeksam piesaistītajos portfeļos iekļauto ārējo rezervju (sk. 4. skaidrojumu) kopējais tirgus risks un kredītrisks tiek ierobežots, nosakot maksimāli pieļaujamo sekošanas novirzi. Sekošanas novirze 2013. un 2012. gadā atspoguļota 31. skaidrojumā.

Ieguldījumu portfeļu, izņemot piesaistīto rezervju portfeļus, neitrālā portfeļa valūta ir eiro. Piesaistīto rezervju portfeļiem neitrālo valūtas struktūru veido atbilstoši attiecīgo saistību parametriem. Novirzes no neitrālās valūtas struktūras rada atklāto valūtas pozīciju. Lai panāktu atklāto valūtas pozīciju atbilstību limitiem, Latvijas Banka ierobežo valūtas risku, izmantojot biržā netirgotos valūtas maiņas nākotnes līgumus un valūtas mijmaiņas līgumus un biržā tirgotos valūtas maiņas nākotnes līgumus.

Tirgus operāciju pārvaldes Riska vadības daļa katru darbadienu kontrolē ieguldījumu portfeļu modificētā procentu likmju riska indeksa un atklāto valūtas pozīciju atbilstību Latvijas Bankas padomes pieņemtajai kārtībai un attiecīgajiem Latvijas Bankas investīciju komitejas lēmumiem.

Latvijas Bankas pakļautība tirgus riskam (stāvoklis 2013. gada un 2012. gada beigās) atspoguļota 29.–31. skaidrojumā.

28.1.2. Kredītrisks

Kredītrisks raksturo iespēju ciest zaudējumus darījuma partnera saistību neizpildes dēļ. Latvijas Bankai kredītrisks galvenokārt rodas, veicot ieguldījumus ārvalstu finanšu instrumentos, kā arī izsniedzot īstermiņa kredītus iekšzemes kredītiestādēm.

Latvijas Banka ierobežo ar ieguldījumiem ārvalstu finanšu instrumentos saistīto kredītrisku, nosakot limitus ieguldījumiem ar dažādu kredītkvalitāti. Kredītkvalitāte tiek noteikta, pamatojoties uz starptautisko kredītreitingu aģentūru *Fitch Ratings*, *Moody's Investors Service* un *Standard & Poor's* noteiktajiem kredītreitingiem. Ieguldījumus atļauts veikt OECD valstīs reģistrētajos noteiktas kredītkvalitātes finanšu instrumentos. Ierobežojumi noteikti arī maksimālajam ieguldījumu apjomam vienas grupas finanšu instrumentos, kā arī ar vienu partneri noslēgto un viena emitenta emitēto finanšu instrumentu apjomam. Nākotnes darījumi ar nekustamo īpašumu nodrošinātiem vērtspapīriem daļēji nodrošināti ar īstermiņa finanšu instrumentiem. Lai samazinātu kredītrisku attiecībā uz biržā netirgoto atvasināto finanšu instrumentu darījuma partneriem, Latvijas Banka slēdz ar tiem Starptautiskās Mijmaiņas darījumu un atvasināto finanšu instrumentu asociācijas (*International Swaps and Derivatives Association, Inc.*; ISDA) standartizētos līgumus (*ISDA Master Agreement*) un to pielikumus par finanšu nodrošinājumu (*Credit Support Annex*), kā arī ārējie rezervju pārvaldītāji slēdz ar darījuma partneriem *Treasury Market Practices Group (TMPG)* standartizētos līgumus (*Master Securities Forward Transaction Agreement*), nodrošinot ķīlu pārraudzību. Lai kontrolētu ar Latvijas Bankas ārzemju operācijām saistīto kredītrisku, Tirgus operāciju pārvaldes Riska vadības daļa katru darbadienu uzrauga esošā kredītriska atbilstību Latvijas Bankas padomes pieņemtajai kārtībai.

Iekšzemes kredītiestādēm izsniegtie īstermiņa kredīti 2013. un 2012. gadā bija nodrošināti ar Latvijas valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīriem (tālāk tekstā – valdības vērtspapīri) un privātā sektora parāda vērtspapīriem atbilstoši Latvijas Bankas padomes noteiktajām prasībām. Tirgus operāciju pārvalde regulāri kontrolē šo vērtspapīru emitentu kredītreitingu atbilstību Latvijas Bankas padomes noteiktajām prasībām, kā arī attiecīgo kredītu nodrošinājuma pietiekamību.

Latvijas Bankas pakļautība kredīriskam (stāvoklis 2013. gada un 2012. gada beigās) atspoguļota 33.–35. skaidrojumā.

28.1.3. Likviditātes risks

Likviditātes risks raksturo iespēju, ka saistības netiks izpildītas laikus. Latvijas Bankai likviditātes risks galvenokārt rodas tāpēc, ka nepieciešams nodrošināt ārvalstu valūtas līdzekļus ārvalstu valūtas pārdošanas darījumiem ar kredītiestādēm, kā arī Latvijas valdības un citu institūciju noguldījumu atmaksai. Latvijas Banka pārvalda likviditātes risku, ārējās rezerves ieguldot likvīdos starptautisko institūciju, ārvalstu valdību un korporatīvā sektora emitētajos parāda vērtspapīros, īstermiņa noguldījumos ārvalstu finanšu institūcijās un citos finanšu instrumentos. Ieguldījumi tiek veikti tā, lai nodrošinātu Latvijas Bankas saistību savlaicīgu izpildi. Latvijas Bankas naudas un tās ekvivalentu struktūra atspoguļota 44. skaidrojumā. Latvijas Bankas aktīvu un saistību likviditātes struktūra 2013. gada un 2012. gada beigās atspoguļota 32. skaidrojumā.

Latvijas Banka pārvalda likviditātes risku, arī nosakot ierobežojumus maksimālajam ieguldījumu apjomam vienas grupas finanšu instrumentos, kā arī viena emitenta emitēto finanšu instrumentu apjomam.

28.2. Darbības riski

Darbības riski raksturo iespēju ciest finansiālus un nefinansiālus zaudējumus nepiemērota vai kļūdaina darbības procesa, personu rīcības, informācijas vai inženiertehniskas sistēmas darbības vai ārēju apstākļu ietekmes dēļ.

Latvijas Bankas darbības risku pārvaldīšanu atbilstoši Latvijas Bankas padomes noteiktajiem pamatprincipiem īsteno Latvijas Bankas valde, kas izveidojusi Latvijas Bankas darbības risku vadības komiteju, kura ikdienā nodrošina darbības risku pārvaldīšanas procesa ietvaros veicamo pasākumu koordināciju un sniedz atbalstu Latvijas Bankas valdei darbības risku pārvaldīšanas jomā. Komiteju vada Latvijas Bankas valdes loceklis, un tajā darbojas Latvijas Bankas darbības risku vadītājs, darbības nepārtrauktības vadītājs, informācijas drošības vadītājs, informācijas sistēmu drošības vadītājs un Aizsardzības pārvaldes vadītājs.

Lai veicinātu sekmīgu eiro ieviešanu Latvijā, galvenā uzmanība 2013. gadā bija pievērsta ar Latvijas Bankas integrāciju Eirosistēmā saistīto risku pārvaldīšanai. 2013. gadā tika pilnveidota riska notikumu uzskaitē, sasaistot Latvijas Bankas darbības risku reģistru ar starpgadījumu, incidentu un citu notikumu reģistru.

Latvijas Bankas informācijas un informācijas sistēmu drošības pārvaldīšanu organizē un veic atbilstoši Latvijas Bankas padomes apstiprinātajai "Latvijas Bankas informācijas un informācijas sistēmu drošības politikai". Lai nodrošinātu informācijas konfidencialitāti, pieejamību un integritāti, Latvijas Bankā informāciju klasificē pēc konfidencialitātes un aizsargā pret nesankcionētu izpaušanu vai izmantošanu. Latvijas Bankas informācijas sistēmām atkarībā no to ietekmes uz procesu izpildi un apstrādātās informācijas konfidencialitātes un integritātes prasībām nosaka klasifikācijas līmeni. Latvijas Bankas informācijas sistēmu īpašnieki sadarbībā ar Informācijas sistēmu pārvaldi noteikuši informācijas sistēmas lietošanas nosacījumus un piekļuves tiesības, kā arī nodrošina attiecīgās informācijas sistēmas risku analīzes veikšanu, ko koordinē Latvijas Bankas informācijas sistēmu drošības vadītājs, kurš arī pārbauda risku analīzē noteikto risku ierobežošanas pasākumu īstenošanu. Informācijas sistēmu pārvalde nodrošina Latvijas Bankas informācijas sistēmu infrastruktūras funkcionalitātes un veiktspējas atbilstību informācijas sistēmām izvirzītajām prasībām un tās drošu un nepārtrauktu darbību. Latvijas Bankā regulāri tiek analizēti informācijas sistēmu drošības apdraudējumi un pilnveidoti aizsardzības pasākumi un rīki.

Latvijas Bankas darbības nepārtrauktības pārvaldīšanu organizē un veic saskaņā ar Latvijas Bankas padomes pieņemto "Latvijas Bankas darbības nepārtrauktības pārvaldīšanas politiku", ievērojot starptautiski atzītus standartus un ECB rekomendācijas darbības nepārtrauktības pārvaldīšanas jomā. Latvijas Bankā tiek nodrošināta regulāra darbinieku izglītošana informācijas un informācijas sistēmu drošības, risku pārvaldīšanas un darbības nepārtrauktības pārvaldīšanas jomā.

Latvijas Bankas amatpersonu un darbinieku fizisko drošību un drošu, pret fiziskiem apdraudējumiem aizsargātu vidi Latvijas Bankas objektos un naudas un citu vērtību pārvadājumos organizē un nodrošina saskaņā ar Latvijas Bankas padomes pieņemto "Latvijas Bankas fiziskās drošības politiku" un citiem Latvijas Bankas tiesību aktiem, kas regulē Latvijas Bankas fiziskās drošības pārvaldīšanas kārtību. Latvijas Bankas darbiniekiem tiek organizētas mācības rīcībai ugunsgrēka un evakuācijas gadījumā, kā arī regulāri notiek Aizsardzības pārvaldes darbinieku mācības viņu sagatavotības uzturēšanai un pilnveidei.

Darbības risku ierobežošanas pasākumu ietvaros Latvijas Banka ir apdrošināta pret noteiktu darbības risku iespējamām sekām.

2013. gadā Latvijas Banka netika pakļauta apdraudējumiem, kuri būtiski ietekmētu vai traucētu tās darbību.

29. VALŪTU STRUKTŪRA¹

(tūkst. latu)

	LVL	EUR	USD	JPY	Zelts	Pārējie	Kopā
2013. gada 31. decembrī							
Aktīvi							
Ārzemju aktīvi	13 084	1 963 444	1 155 153	265 456	153 157	548 147	4 098 441
Vietējie aktīvi	40 910	28	–	–	–	–3	40 935
KOPĀ AKTĪVI	53 994	1 963 472	1 155 153	265 456	153 157	548 144	4 139 376
Saistības							
Ārzemju saistības	13 914	9 505	1 000	23	–	241	24 683
Lati apgrozībā	630 755	–	–	–	–	–	630 755
Vietējās saistības	2 225 702	866 880	42 086	7 347	–	11 611	3 153 626
KOPĀ SAISTĪBAS	2 870 371	876 385	43 086	7 370	–	11 852	3 809 064
Bilances tīrā pozīcija	–2 816 377	1 087 087	1 112 067	258 086	153 157	536 292	330 312
Finanšu instrumentu ārpusbilances posteņu tīrā pozīcija	–	1 926 382	–1 102 690	–131 926	–153 154	–532 581	6 031
Bilances un ārpusbilances tīrā pozīcija	–2 816 377	3 013 469	9 377	126 160	3	3 711	336 343
Bilances un ārpusbilances tīrās pozīcijas struktūra (%)	x	95.6	0.3	4.0	0	0.1	100.0
Neitrālā valūtas struktūra (%)	x	100.0	0	0	0	0	100.0
2012. gada 31. decembrī							
KOPĀ AKTĪVI	70 564	1 935 506	1 315 386	263 702	218 750	282 427	4 086 335
KOPĀ SAISTĪBAS	2 816 655	815 414	67 475	8 241	–	16 547	3 724 332
Bilances tīrā pozīcija	–2 746 091	1 120 092	1 247 911	255 461	218 750	265 880	362 003
Finanšu instrumentu ārpusbilances posteņu tīrā pozīcija	–	2 004 323	–1 234 596	–254 185	–219 009	–261 436	35 097
Bilances un ārpusbilances tīrā pozīcija	–2 746 091	3 124 415	13 315	1 276	–259	4 444	397 100
Bilances un ārpusbilances tīrās pozīcijas struktūra (%)	x	99.5	0.4	0	0	0.1	100.0
Neitrālā valūtas struktūra (%)	x	100.0	0	0	0	0	100.0

¹ SDR denominētie aktīvi un saistības, kas pakļautas ar SDR saistītam valūtas riskam, t.sk. saistības pret SVF, uzrādītas atbilstoši SDR valūtu groza struktūrai.

30. PROCENTU LIKMJU MAIŅAS TERMIŅŠ

Tabulā atspoguļoti Latvijas Bankas aktīvu, saistību un ārpusbilances posteņi, kas pakļauti procentu likmju pārmaiņām. Tajā iekļautie posteņi uzrādīti to uzskaites vērtībā, izņemot ārpusbilances posteņos iekļautos biržā tirgotos procentu likmju un valūtas maiņas nākotnes līgumus un vērtspapīru nākotnes darījumus, kas uzrādīti to nosacītajā vērtībā. Tabulā iekļautie posteņi klasificēti pēc pārskata gada 31. decembrim tuvākā – procentu likmju maiņas vai atlikušā līguma termiņa – datuma.

(tūkst. latu)

	Līdz 3 mēn.	3–6 mēn.	6–12 mēn.	1–3 gadi	Ilgāk par 3 gadiem	Kopā
2013. gada 31. decembrī						
Ārzemju aktīvi						
Speciālās aizņēmuma tiesības	95 692	–	–	–	–	95 692
Ārvalstu konvertējamās valūtas	1 783 109	48 751	132 661	1 108 089	800 789	3 873 399
Kopā procentu likmju maiņai pakļautie aktīvi	1 878 801	48 751	132 661	1 108 089	800 789	3 969 091
Ārzemju saistības						
Ārvalstu konvertējamās valūtas	5 855	–	–	–	–	5 855
Vietējās saistības						
Kredītiestāžu noguldījumi	2 087 883	–	–	–	–	2 087 883
Valdības noguldījumi	137 854	–	–	–	–	137 854
Citu finanšu institūciju noguldījumi	2 451	–	–	–	–	2 451
Pārējās vietējās saistības	–	–	–	–	–	–
Kopā procentu likmju maiņai pakļautās saistības	2 234 043	–	–	–	–	2 234 043
Bilances tīrā pozīcija	–355 242	48 751	132 661	1 108 089	800 789	1 735 048
Finanšu instrumentu ārpusbilances posteņu prasības	3 109 510	–	–	451 639	121 136	3 682 285
Finanšu instrumentu ārpusbilances posteņu saistības	3 380 289	–	–	48 925	247 040	3 676 254
Bilances un ārpusbilances tīrā pozīcija	–626 021	48 751	132 661	1 510 803	674 885	1 741 079
2012. gada 31. decembrī						
Kopā procentu likmju maiņai pakļautie aktīvi						
	1 632 126	80 324	108 887	1 268 329	662 429	3 752 095
Kopā procentu likmju maiņai pakļautās saistības						
	1 769 140	–	–	–	–	1 769 140
Bilances tīrā pozīcija						
	–137 014	80 324	108 887	1 268 329	662 429	1 982 955
Finanšu instrumentu ārpusbilances posteņu prasības						
	3 080 862	–	–	692 492	173 291	3 946 645
Finanšu instrumentu ārpusbilances posteņu saistības						
	3 571 031	398	–	4 909	335 210	3 911 548
Bilances un ārpusbilances tīrā pozīcija	–627 183	79 926	108 887	1 955 912	500 510	2 018 052

31. SEKOŠANAS NOVIRZE

Daudzvalūtu fiksēta ienākuma vērtspapīru indeksam piesaistītajos portfeļos un ar aktīviem nodrošināto vērtspapīru indeksam piesaistītajos portfeļos iekļauto ieguldījumu pakļautību kopējam tirgus riskam un kredītriskam raksturo sekošanas novirze, ko mēra kā ieguldījumu portfeļa un attiecīgā neitrālā portfeļa gaidāmās gada ienesīgumu starpības standartnovirzi (sk. arī 28.1. skaidrojumu). 2013. un 2012. gada beigās daudzvalūtu fiksēta ienākuma vērtspapīru indeksam piesaistītajiem portfeļiem faktiskā (*ex post*) sekošanas novirze bija

attiecīgi 23 bāzes punkti un 27 bāzes punkti un ar aktīviem nodrošināto vērtspapīru indeksam piesaistītajiem portfeļiem – attiecīgi 94 bāzes punkti un 69 bāzes punkti.

Paredzamā (*ex ante*) sekošanas novirze gada laikā bija šādos bāzes punktu intervālos.

	Uzskaites vērtība (gada beigās; tūkst. latu)	Paredzamā sekošanas novirze (darbadienu skaits)			
		10–39	40–69	70–99	100–110
2013. gadā					
Daudzvalūtu fiksēta ienākuma vērtspapīru indeksam piesaistītie portfeļi	2 665 121	158	92	–	–
Ar aktīviem nodrošināto vērtspapīru indeksam piesaistītie portfeļi	179 470	–	145	93	12
2012. gadā					
Daudzvalūtu fiksēta ienākuma vērtspapīru indeksam piesaistītie portfeļi	2 703 967	2	242	8	–
Ar aktīviem nodrošināto vērtspapīru indeksam piesaistītie portfeļi	181 438	–	13	212	27

32. LIKVIDITĀTES STRUKTŪRA

(tūkst. latu)

	2013			2012		
	Līdz 3 mēn.	Bez noteikta termiņa	Kopā	Līdz 3 mēn.	Bez noteikta termiņa	Kopā
Aktīvi						
Ārzemju aktīvi	4 077 217	21 224	4 098 441	4 031 772	21 706	4 053 478
Vietējie aktīvi	10 108	30 827	40 935	241	32 616	32 857
KOPĀ AKTĪVI	4 087 325	52 051	4 139 376	4 032 013	54 322	4 086 335
Saistības						
Ārzemju saistības	24 652	31	24 683	27 646	34	27 680
Lati apgrozībā	–	630 755	630 755	–	1 234 147	1 234 147
Vietējās saistības	3 153 626	–	3 153 626	2 462 505	–	2 462 505
KOPĀ SAISTĪBAS	3 178 278	630 786	3 809 064	2 490 151	1 234 181	3 724 332
Balances firā pozīcija	909 047	–578 735	x	1 541 862	–1 179 859	x

Likviditātes struktūrā aktīvu posteņi uzrādīti atkarībā no Latvijas Bankas spējas tos pārvērst naudā. Saistību posteņi uzrādīti pēc to gaidāmā dzēšanas termiņa.

33. AKTĪVI SEKTORU DALĪJUMĀ

	Summa (tūkst. latu)		Īpatsvars (%)	
	2013	2012	2013	2012
Ārvalstu centrālās valdības un citas valsts institūcijas	1 227 428	1 284 308	29.7	31.4
Ārvalstu vietējās valdības	26 593	31 626	0.6	0.8
Ārvalstu centrālās bankas un kredītiestādes	1 628 702	1 690 083	39.3	41.4
Citas ārvalstu finanšu institūcijas	941 954	879 987	22.8	21.5
Ārvalstu nefinanšu sabiedrības	12 270	31 372	0.3	0.8
Starptautiskās institūcijas	248 076	135 141	6.0	3.3
Iekšzemes kredītiestādes	10 001	–	0.2	–
Neklasificēti aktīvi	44 352	33 818	1.1	0.8
Kopā	4 139 376	4 086 335	100.0	100.0

34. ĀRZEMJU AKTĪVU DALĪJUMS PĒC TO ATRAŠANĀS VAI DARĪJUMA PARTNERU REZIDENCES VIETAS

	Summa (tūkst. latu)		Īpatsvars (%)	
	2013	2012	2013	2012
Eiro zonas valstis	1 125 515	1 464 393	27.5	36.1
Pārējās ES valstis	685 620	621 690	16.7	15.3
ASV	375 806	494 259	9.2	12.2
Kanāda	272 948	275 222	6.7	6.8
Japāna	279 301	261 529	6.8	6.5
Pārējās valstis un starptautiskās institūcijas	1 359 251	936 385	33.1	23.1
Kopā	4 098 441	4 053 478	100.0	100.0

Aktīvi, kas klasificēti pārējo valstu un starptautisko institūciju kategorijā, ietver arī prasības pret ECB, kuras atbilst TARGET2-Latvija sistēmas tiešo dalībnieku norēķinu kontu atlikumiem, kas 2013. gada beigās bija 819 230 tūkst. latu (2012. gada beigās – 616 232 tūkst. latu).

35. AKTĪVI KREDĪTREITINGU DALĪJUMĀ

	Kredīt-reitings	Summa (tūkst. latu)		Īpatsvars (%)	
		2013	2012	2013	2012
ĀRZEMJU AKTĪVI					
Zelts	AAA	153 157	218 750	3.7	5.4
Speciālās aizņēmuma tiesības	AAA	95 692	83 367	2.3	2.0
Ārvalstu parāda vērtspapīri	AAA	1 372 866	1 255 817	33.3	30.8
	AA+	397 713	631 139	9.6	15.4
	AA	284 017	50 227	6.9	1.2
	AA-	365 633	454 599	8.8	11.1
	A+	138 235	182 817	3.3	4.5
	A	103 730	71 599	2.5	1.8
	A-	7 057	7 403	0.2	0.2
	BBB+	4 186	6 058	0.1	0.1
	BBB	5 367	956	0.1	0
	BBB-	4 924	355	0.1	0
	BB+	-	22 902	-	0.6
	Noguldījumi ārvalstu finanšu institūcijās	AAA	1 000 260	818 704	24.3
AA+		25 627	110 355	0.6	2.7
AA		51 574	27 092	1.2	0.7
A+		29 242	35 579	0.7	0.9
A		5 046	3 638	0.1	0.1
A-		7 115	74	0.2	0
BBB+		320	-	0	-
BBB		5 367	956	0.1	0
Ārvalstu valūta kasē	AAA	12 614	13 332	0.3	0.3
	AA+	11	7	0	0
Līdzdalība Eiropas Centrālās bankas kapitālā	AAA	730	750	0	0
Līdzdalība Starptautisko norēķinu bankas kapitālā	AAA	19 992	19 991	0.5	0.5
Atvasinātie finanšu instrumenti	AAA	343	1 917	0	0
	AA-	1 557	4 844	0	0.1
	A+	1 503	3 189	0	0.1
	A	5 358	16 847	0.1	0.4
	A-	2 271	7 670	0.1	0.2
	BBB+	689	1 982	0	0
	BBB	1 109	552	0	0
	BBB-	4 924	355	0.1	0
Pārējie ārzemju aktīvi	Dažādi	503	966	0	0
VIETĒJIE AKTĪVI	Dažādi	40 935	32 857	1.0	0.8
KOPĀ		4 139 376	4 086 335	100.0	100.0

Atlikumu "BB+" reitinga grupā veidoja OECD valsts valdībai daļēji piederošas aģentūras vērtspapīri, kas tika atsavināti 2013. gada februārī.

Latvijas Bankas ārzemju aktīvu dalījums pēc darījuma partneru kredītreitingu pamatkategorijām 2013. gada un 2012. gada beigās bija šāds.

	Kredītreitinga grupa	Summa (tūkst. latu)		Īpatsvars (%)	
		2013	2012	2013	2012
Ārzemju aktīvi	AAA	2 655 654	2 412 628	64.8	59.6
	AA	1 126 132	1 278 263	27.5	31.5
	A	299 557	328 816	7.3	8.1
	BBB	16 595	9 903	0.4	0.2
	BB	–	22 902	–	0.6
	Dažādi	503	966	0	0
Kopā		4 098 441	4 053 478	100.0	100.0

Tabulās atspoguļots Latvijas Bankas aktīvu dalījums gada beigās pēc darījuma partneru kredītreitingiem, pamatojoties uz *Standard & Poor's* vai līdzvērtīgu citas starptautiskās kredītreitingu aģentūras piešķirtu novērtējumu. "AAA" ir visaugstākais iespējamais ilgtermiņa kredītspējas novērtējums, kas liecina, ka darījuma partnera finansiālais stāvoklis ir izcils un tas pārliecinoši spēj izpildīt savas finanšu saistības. Novērtējums "AA" raksturo darījuma partnera ilgtermiņa kredītspēju kā ļoti labu, "A" – kā labu, "BBB" – kā viduvēju un tiek uzskatīts par zemāko investīciju līmeņa novērtējumu. Savukārt novērtējums "BB" ir zem investīciju līmeņa un raksturo darījuma partnera ilgtermiņa kredītspēju kā riskantu. Ilgtermiņa kredītspējas novērtējumiem, kas zemāki par "AAA", pievienotās atzīmes "+" un "-" norāda attiecīgā novērtējuma vietu starptautiskās kredītreitingu aģentūras novērtējuma pamatkategorijā.

PELŅAS UN ZAUDĒJUMU APRĒĶINA SKAIDROJUMI

36. TĪRIE PROCENTU IENĀKUMI

Latvijas Bankas tīros procentu ienākumus galvenokārt veidoja ienākumi no ārvalstu vērtspapīriem. Tīrie procentu ienākumi 2013. gadā bija par 9 232 tūkst. latu mazāki nekā 2012. gadā.

Ārzemju operāciju procentu ienākumi 2013. gadā bija par 9 224 tūkst. latu mazāki nekā 2012. gadā, savukārt ārzemju operāciju procentu izdevumi bija par 2 446 tūkst. latu lielāki. Zemāks procentu likmju līmenis 2013. gadā radīja procentu ienākumu par vērtspapīriem samazinājumu 10 146 tūkst. latu apjomā.

Savukārt Lielbritānijas sterliņu mārciņas un Kanādas dolāra īstermiņa procentu likmju pārsniegums pār eiro īstermiņa procentu likmēm 2013. gadā galvenokārt noteica procentu ienākumu par atvasinātajiem finanšu instrumentiem pieaugumu par 1 794 tūkst. latu un procentu izdevumu par atvasinātajiem finanšu instrumentiem pieaugumu par 2 445 tūkst. latu.

Vietējo operāciju procentu ienākumi bija tikai 1 tūkst. latu (2012. gadā – 8 tūkst. latu), jo sakarā ar kredītiestāžu latu likviditātes pārpalikumu pieprasījums pēc Latvijas Bankas izsniegtajiem kredītiem bija neliels.

Vietējo operāciju procentu izdevumus galvenokārt veidoja procenti par iekšzemes kredītiestāžu un Latvijas valdības noguldījumiem. Procentu par iekšzemes kredītiestāžu noguldījumiem izdevumi samazinājās par 1 328 tūkst. latu, salīdzinājumā ar 2012. gadu sarūkot par šiem noguldījumiem maksātajām vidējām procentu likmēm, t.sk. atlīdzībai par obligāto rezervju turēšanu. 2013. gadā samazinājās Latvijas valdības Latvijas Bankā ārvalstu valūtās noguldīto līdzekļu vidējais atlikums un samazinājās vidējās procentu likmes, kas maksātas par valdības noguldījumiem latos, tāpēc procentu izdevumi par valdības noguldījumiem saruka par 1 052 tūkst. latu.

37. REALIZĒTIE FINANŠU OPERĀCIJU GUVUMI VAI ZAUDĒJUMI

Realizētie finanšu operāciju guvumi vai zaudējumi ietver parāda vērtspapīru atsavināšanas guvumus un zaudējumus, kā arī realizētos atvasināto finanšu instrumentu un valūtas maiņas darījumu guvumus un zaudējumus.

Parāda vērtspapīru atsavināšanas guvumi bija par 12 665 tūkst. latu mazāki nekā 2012. gadā. Tas saistīts ar iepriekšējos pārskata gados pārvērtēšanas kontā uzkrātā pozitīvā parāda vērtspapīru pārvērtēšanas rezultāta sarūkšanu.

Realizētos finanšu operāciju guvumus pozitīvi ietekmēja atvasināto finanšu instrumentu pozitīvais rezultāts, kas bija par 39 730 tūkst. latu lielāks nekā 2012. gadā. Tas galvenokārt saistīts ar biržā tirgoto procentu likmju nākotnes līgumu rezultātu, kā arī valūtas riska ierobežošanas nolūkā slēgto biržā tirgoto valūtas maiņas nākotnes līgumu rezultātu. Valūtas riska ierobežošanas nolūkā slēgto biržā tirgoto valūtas maiņas nākotnes līgumu pozitīvo rezultātu līdzvērtīgā apjomā kompensē pret valūtas risku ierobežoto bilances posteņu negatīvais

pārvērtēšanas rezultāts, kas uzrādīts bilances postenī "Pārvērtēšanas kots", un realizētie valūtas maiņas darījumu gūvumi, kas atzīti peļņas un zaudējumu aprēķinā.

38. FINANŠU AKTĪVU UN POZĪCIJU PĀRVĒRTĒŠANAS REZULTĀTA NORAKSTĪŠANA

Atsevišķu parāda vērtspapīru un ārvalstu valūtas pozīciju pārvērtēšanas rezultāts 2013. gada un 2012. gada beigās bija negatīvs, un tas atzīts peļņas un zaudējumu aprēķinā. Savukārt parāda vērtspapīru un ārvalstu valūtas pozīciju pozitīvais pārvērtēšanas rezultāts uzrādīts bilances postenī "Pārvērtēšanas kots" (sk. arī 26. skaidrojumu).

39. IENĀKUMI NO LĪDZDALĪBAS KAPITĀLĀ

Ienākumus no līdzdalības kapitālā veidoja saņemtās dividendes no līdzdalības SNB kapitālā (sk. arī 10. skaidrojumu).

40. CITI BANKAS DARBĪBAS IENĀKUMI

	(tūkst. latu)	
	2013	2012
Jubilejas un piemiņas monētu pārdošanas ienākumi	1 163	773
Deformēto lata monētu utilizācijas ienākumi	911	–
Naudas un vērtspapīru norēķinu pakalpojumu ienākumi	360	368
Pārējie bankas darbības ienākumi	385	341
Kopā	2 819	1 482

41. BANKNOŠU UN MONĒTU IEGĀDES IZDEVUMI

	(tūkst. latu)	
	2013	2012
Apgrozības monētu iegāde	–6 576	–82
Jubilejas un piemiņas monētu iegāde	–736	–715
Banknošu nodrošināšana	–265	–
Kopā	–7 577	–797

Apgrozības monētu iegādes izdevumu pieaugums saistīts ar eiro apgrozības monētu iegādi.

42. DARBA SAMAKSA UN SOCIĀLĀS APDROŠINĀŠANAS IZDEVUMI

	(tūkst. latu)	
	2013	2012
Darba samaksa		
Padomes un valdes locekļu darba samaksa	–885	–880
Pārējo darbinieku darba samaksa	–10 053	–9 363
Kopā darba samaksa	–10 938	–10 243
Sociālās apdrošināšanas izdevumi	–2 578	–2 430
Kopā darba samaksa un sociālās apdrošināšanas izdevumi	–13 516	–12 673

To Latvijas Bankas valdes locekļu, kuri vienlaikus ir Latvijas Bankas pārvalžu vadītāji, darba samaksā ietverta arī atlīdzība par šo pienākumu veikšanu.

Darbinieku skaits 2013. un 2012. gadā bija šāds.

	2013	2012
Darbinieku skaits gada beigās		
Padomes un valdes locekļi	14	14
Pārējie darbinieki	559	547
Kopā gada beigās	573	561
Vidējais darbinieku skaits gadā	567	561

43. PĀRĒJIE BANKAS DARBĪBAS IZDEVUMI

	(tūkst. latu)	
	2013	2012
Komunālie pakalpojumi	-712	-671
Sabiedrības informēšana	-640	-366
Ēku, teritorijas un inventāra uzturēšana	-620	-348
Pasākumu nodrošināšana	-369	-107
Dienesta komandējumi	-330	-269
Risku apdrošināšana	-235	-263
Telekomunikāciju pakalpojumi un sistēmu uzturēšana	-194	-197
Personāla profesionālā pilnveide	-181	-181
Mazvērtīgā inventāra iegāde	-163	-175
Transportlīdzekļu nodrošināšana	-126	-114
Nekustamā īpašuma nodoklis	-98	-89
Revīzijas, konsultāciju un juridiskie pakalpojumi	-27	-38
Citi pārējie bankas darbības izdevumi	-235	-196
Kopā	-3 930	-3 014

Izdevumi par revīzijas, konsultāciju un juridiskajiem pakalpojumiem ietver arī atlīdzību SIA "Ernst & Young Baltic" par Latvijas Bankas 2013. gada finanšu pārskatu revīziju 24 tūkst. latu apjomā (2012. gadā – 24 tūkst. latu).

NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATA SKAIDROJUMS

44. NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATS

1) Peļņas pirms sadales saskaņošana ar tīro naudas un tās ekvivalentu ieplūdi pamatdarbības rezultātā

	(tūkst. latu)	
	2013	2012
Peļņa pirms sadales	41 464	33 961
Korekcijas nenaudas darījumu rezultātā		
Pamatlīdzekļu nolietojums un nemateriālo aktīvu amortizācija	2 654	2 887
Pamatlīdzekļu atsavināšanas peļņa	-12	-10
Finanšu aktīvu un pozīciju pārvērtēšanas rezultāta norakstīšana	4 879	1 585
Tīrās korekcijas nenaudas darījumu rezultātā	7 521	4 462
Bilances posteņu pārmaiņas		
Speciālo aizņēmuma tiesību tīrais pieaugums	-14 975	-6 277
Ārvalstu parāda vērtspapīru un citu ārvalstu ieguldījumu tīrais pieaugums (-)/samazinājums	41 210	-148 718
Kredītu kredītiestādēm tīrais pieaugums	-10 000	-
Pārējo aktīvu tīrais pieaugums (-)/samazinājums	607	-217
Saiestību ārvalstu konvertējamās valūtās tīrais pieaugums/samazinājums (-)	-9 839	9 215
Ārvalstu banku un citu starptautisko institūciju noguldījumu latos tīrais pieaugums/samazinājums (-)	1 660	-13 310
Apgrozībā esošo latu apjoma tīrais pieaugums/samazinājums (-)	-603 392	73 964
Iekšzemes kredītiestāžu noguldījumu tīrais pieaugums	1 212 688	490 609
Latvijas valdības noguldījumu tīrais pieaugums/samazinājums (-)	-521 965	24 064
Citu iekšzemes finanšu institūciju noguldījumu tīrais samazinājums	-828	-31 901
Pārējo saistību tīrais pieaugums	1 596	869
Bilances posteņu tīrās pārmaiņas	96 762	398 298
Tīrā naudas un tās ekvivalentu ieplūde pamatdarbības rezultātā	145 747	436 721

2) Naudas un tās ekvivalentu atlikumu un pārmaiņu analīze

	(gada beigās; tūkst. latu)				
	2013	Pārmaiņas	2012	Pārmaiņas	2011
Ārvalstu konvertējamā valūta kasē	12 625	-714	13 339	-272	13 611
Pieprasījuma noguldījumi ārvalstu kredītiestādēs un citās ārvalstu finanšu institūcijās	1 107 133	115 302	991 831	471 964	519 867
Termiņnoguldījumi ārvalstu kredītiestādēs un citās ārvalstu finanšu institūcijās ar sākotnējo termiņu līdz 5 darbadienām	12 051	8 440	3 611	-59 641	63 252
Kopā nauda un tās ekvivalenti	1 131 809	123 028	1 008 781	412 051	596 730

PĀRĒJIE FINANŠU PĀRSKATU SKAIDROJUMI

45. DARĪJUMI AR LATVIJAS VALDĪBU

Latvijas Banka, kuras kapitāls pilnībā pieder Latvijas valstij, veic darījumus ar Valsts kasi, darbojoties kā Latvijas valdības finanšu aģents. Šīs funkcijas ietvaros Latvijas Banka apkalpo Valsts kases kontus latos un ārvalstu valūtās, kā arī veic ārvalstu valūtas maiņas darījumus. Veicot šos darījumus, Latvijas Banka ir neatkarīga savu lēmumu pieņemšanā.

Darījumos ar Latvijas valdību izmantotās procentu likmes un valūtu kursi tiek noteikti pēc tirgus procentu likmēm un valūtu kursiem. Komisijas maksa par darījumiem ar Latvijas valdību netiek iekasēta.

Latvijas Bankas prasību un saistību pret Latvijas valdību sadalījums un attiecīgās procentu likmes 2013. gada un 2012. gada beigās bija šādas.

	Summa (tūkst. latu)		Procentu likme (%)	
	2013	2012	2013	2012
Saistības/prasības (–)				
Pieprasījuma noguldījumi latos	125 006	441 218	0.28	0.31
Pieprasījuma noguldījumi ārvalstu valūtās	114 181	319 934	0.01–0.15	0.00–0.30
Valūtas maiņas tagadnes darījumi	–	–73	x	x
Nodokļu saistības	148	96	x	x
Kopā tūrās saistības	239 335	761 175	x	x

Latvijas Bankas ar Latvijas valdību saistītie izdevumi un valsts ieņēmumos ieskaitītā Latvijas Bankas iepriekšējā gada peļņas daļa 2013. un 2012. gadā bija šāda (sk. arī 25., 26. un 36. skaidrojumu).

	(tūkst. latu)	
	2013	2012
Izdevumi un valsts ieņēmumos ieskaitītā Latvijas Bankas peļņas daļa		
Procenti par valdības noguldījumiem	1 221	2 273
Aprēķinātie nodokļi	6 410	6 196
Valsts ieņēmumos ieskaitītā peļņas daļa	22 075	20 818
Kopā izdevumi un valsts ieņēmumos ieskaitītā Latvijas Bankas peļņas daļa	29 706	29 287

46. APGRŪTINĀTIE AKTĪVI

2013. gada beigās Latvijas Banka bija apgrūtinājusi vērtspapīrus un citus finanšu instrumentus, kuru tirgus vērtība bija 9 855 tūkst. latu (2012. gada beigās – 15 464 tūkst. latu), lai nodrošinātu biržā netirgoto valūtas maiņas nākotnes darījumu un biržā tirgoto procentu likmju un valūtas maiņas nākotnes darījumu veikšanu. Šie finanšu instrumenti iekļauti bilances aktīvu postenī "Ārvalstu konvertējamās valūtas".

47. VĒRTSPAPĪRU AIZDOŠANAS DARĪJUMI

Latvijas Bankas uzdevumā tās aģenti vērtspapīru automātiskās aizdošanas programmas līgumu ietvaros veic vērtspapīru aizdošanas darījumus, aizdodot Latvijas Bankas īpašumā esošos vērtspapīrus pret naudas līdzekļu vai vērtspapīru ķīlu. Vērtspapīru aizdošanas darījumi nodrošina papildu ienākumus, būtiski neietekmējot ārējo rezervju likviditāti, jo aizdotie vērtspapīri Latvijas Bankai ir ātri pieejami. Aģents administrē vērtspapīru aizdošanas darījumus un kontrolē šo darījumu un to nodrošinājuma atbilstību.

2013. gada beigās aizdoto vērtspapīru patiesā vērtība bija 130 626 tūkst. latu (2012. gada beigās – 262 087 tūkst. latu).

2013. gada un 2012. gada beigās vērtspapīru aizdošanas darījumu nodrošinājuma patiesā vērtība bija šāda.

	(tūkst. latu)	
	2013	2012
Naudas līdzekļi ārvalstu valūtās	109 190	243 203
Ārvalstu valdību, finanšu institūciju un nefinanšu sabiedrību parāda vērtspapīri	24 560	23 355
Kopā	133 751	266 558

Naudas līdzekļu vai vērtspapīru ķīla, kas saņemta Latvijas Bankas vērtspapīru automātiskās aizdošanas programmas aģenta kontā kā vērtspapīru aizdošanas darījumu nodrošinājums, nav uzrādīta Latvijas Bankas bilancē (sk. arī 2.12. skaidrojumu).

48. IESPĒJAMĀS SAISTĪBAS UN APNEMŠANĀS

Bankrotējušās AS "Banka Baltija" likvidators 2005. gadā kreditoru vārdā un interesēs Rīgas apgabaltiesā iesniedza prasības pieteikumu pret Latvijas Banku par zaudējumu piedziņu, kuras apjoms 2010. gada februārī tika palielināts no 185.6 milj. latu līdz 238.3 milj. latu. Prasītājs apgalvoja, ka Latvijas Banka kā bijusī banku uzraudzības institūcija ir atbildīga par zaudējumiem, kas radušies saistībā ar AS "Banka Baltija" bankrotu 1995. gadā. Augstākās tiesas Civillietu tiesu palāta 2012. gada 21. februārī pasludināja spriedumu, ar kuru šo prasību pret Latvijas Banku pilnībā noraidīja, kā arī nolēma piedzīt no likvidējamās AS "Banka Baltija" par labu Latvijas Bankai tiesas izdevumus 16 tūkst. latu apjomā un juridisko pakalpojumu izdevumus 150 tūkst. latu apjomā. Prasītājs 2012. gada 12. aprīlī šo spriedumu pārsūdzēja kasācijas kārtībā Augstākās tiesas Senātā. 2013. gada 16. septembrī Augstākās tiesas Senāts atteica ierosināt kasācijas tiesvedību, tādējādi stājās spēkā Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas 2012. gada 21. februāra spriedums, ar kuru prasība pret Latvijas Banku pilnībā noraidīta.

2013. gada 31. decembrī Latvijas Banka nebija apmaksājusi 96.25% no tās kopējās daļas parakstītajā ECB kapitālā (sk. arī 9. un 49. skaidrojumu). 2013. gada beigās neapmaksātā daļa parakstītajā ECB kapitālā bija 28 569 tūkst. eiro (20 078 tūkst. latu, 2012. gada beigās neapmaksātā daļa parakstītajā ECB kapitālā bija 29 383 tūkst. eiro (20 651 tūkst. latu)).

Latvijas Bankai piederošo SNB akciju neapmaksātā daļa ir 75% no šo akciju nominālvērtības, kas apmaksājama pēc attiecīga SNB valdes lēmuma pieņemšanas. 2013. gada beigās šo akciju neapmaksātā daļa bija 4 013 tūkst. SDR (3 178 tūkst. latu; 2012. gada beigās – 4 013 tūkst. SDR (3 283 tūkst. latu); sk. arī 10. skaidrojumu).

2013. gada beigās Latvijas Banka bija emitējusi jubilejas un piemiņas monētas ar 1 836 tūkst. latu nominālvērtību (2012. gada beigās – 1 613 tūkst. latu) un zelta apgrozības monētas ar 1 989 tūkst. latu nominālvērtību (2012. gada beigās – 1 989 tūkst. latu). Šīs monētas var apmainīt Latvijas Bankā to nominālvērtībā. Saskaņā ar Latvijas Bankas vadības vērtējumu iespējamība, ka Latvijas Bankai nāktos šīs monētas atpirkt no monētu turētājiem, ir neliela, un uzkrājumi nav izveidoti.

49. NOTIKUMI PĒC PĀRSKATA PERIODA BEIGĀM

2014. gada 1. janvārī Latvija pievienojās eiro zonai un Latvijas Banka kļuva par Eirosistēmas dalībnieci.

2014. gada 1. janvārī ES valstu centrālo banku daļa ECB kapitālā tika koriģētas atbilstoši ECBS un ECB Statūtiem, tādējādi Latvijas Bankas daļa ECB kapitālā palielinājās līdz 0.2821%, kas atbilst 30 537 tūkst. eiro (21 462 tūkst. latu). ECBS un ECB Statūti nosaka, ka ES valsts centrālā banka, kas pievienojas Eirosistēmai, pilnā mērā apmaksā tās daļu ECB kapitālā, kā arī ECB rezerves kapitālā, uzkrājumos, kas pielīdzināmi rezervēm, un pārvērtēšanas kontā. 2014. gada 2. janvārī Latvijas Banka apmaksāja atlikušo daļu ECB kapitālā 29 424 tūkst. eiro (20 679 tūkst. latu) apjomā. 2014. gada 21. februārī pēc ECB 2013. gada finanšu pārskatu apstiprināšanas Latvijas Banka apmaksāja arī tās daļu ECB uzkrājumos, kas pielīdzināmi rezervēm, un pārvērtēšanas kontā 42 752 tūkst. eiro (30 046 tūkst. latu) apjomā.

Saskaņā ar ECBS un ECB Statūtiem ES valsts centrālā banka, kas pievienojas Eirosistēmai, nodot ECB pārvaldīšanā noteiktu apjomu ārējo rezervju proporcionāli tās daļai ECB parakstītajā kapitālā. 2014. gada janvārī Latvijas Banka pārskaitīja ECB ārējās rezerves 205 273 tūkst. eiro (122 639 tūkst. latu) apjomā, kas atbilst Latvijas Bankas proporcionālai daļai no citu Eirosistēmas centrālo banku iepriekš pārskaitīto ārējo rezervju tirgus vērtības. 15% jeb 30 774 tūkst. eiro (21 628 tūkst. latu) tika pārskaitīts zeltā, bet 85% jeb 174 499 tūkst. eiro (144 267 tūkst. latu) – Japānas jenās. Par ECB pārskaitītajām ārējām rezervēm Latvijas Banka saņēma prasību pret ECB 163 480 tūkst. eiro (114 894 tūkst. latu) apjomā, t.i., proporcionāli pārējo Eirosistēmas centrālo banku attiecīgo prasību vērtībai. Starpība starp pārskaitīto ārējo rezervju tirgus vērtību un minētās prasības vērtību 41 793 tūkst. eiro (29 372 tūkst. latu) apjomā uzskaitīta kā līdzdalība ECB kapitālā.

Pēc Latvijas pievienošanās eiro zonai un saskaņā ar likuma "Par Latvijas Banku" pārejas noteikumu 2. punktu 2014. gada 3. janvārī Latvijas Banka daļu rezerves kapitāla ieskaitīja pamatkapitālā, palielinot to līdz 100 000 tūkst. eiro (70 280 tūkst. latu).

NEATKARĪGU REVIDENTU ZIŅOJUMS

Latvijas Bankas padomei

Mēs esam veikuši pievienoto Latvijas Bankas (turpmāk "Banka") finanšu pārskatu, kas atspoguļoti no 3. lappuses līdz 41. lappusei, revīziju. Revidētie finanšu pārskati ietver 2013. gada 31. decembra bilanci un 2013. gada peļņas un zaudējumu aprēķinu, kopējās atzītās peļņas un zaudējumu pārskatu un naudas plūsmas pārskatu, kā arī nozīmīgāko grāmatvedības principu kopsavilkumu un citus finanšu pārskatu skaidrojumus.

Valdes atbildība par finanšu pārskatiem

Bankas valde ir atbildīga par šo finanšu pārskatu sagatavošanu, tajos sniegtās informācijas patiesu atspoguļošanu saskaņā ar Latvijas Bankas padomes pieņemto "Latvijas Bankas finanšu grāmatvedības politiku" un likumu "Par Latvijas Banku", kā arī par tādu iekšējo kontroli, kādu Bankas valde uzskata par nepieciešamu, lai nodrošinātu finanšu pārskatu, kas nesatur ne krāpšanas, ne kļūdu izraisītas būtiskas neatbilstības, sagatavošanu.

Revidentu atbildība

Mēs esam atbildīgi par atzinumu, ko, pamatojoties uz mūsu veikto revīziju, izsakām par šiem finanšu pārskatiem. Mēs veicām revīziju saskaņā ar Starptautiskajiem revīzijas standartiem. Šie standarti nosaka, ka mums jāievēro ētikas prasības un revīzija jāplāno un jāveic tā, lai iegūtu pietiekamu pārliecību, ka finanšu pārskatos nav būtisku neatbilstību.

Revīzija ietver procedūras, kas tiek veiktas, lai gūtu revīzijas pierādījumus par finanšu pārskatos uzrādītajām summām un atklāto informāciju. Procedūras tiek izvēlētas, pamatojoties uz revidentu profesionālu vērtējumu, ieskaitot krāpšanas vai kļūdu izraisītu būtisku neatbilstību riska novērtējumu finanšu pārskatos. Veicot šo riska novērtējumu, revidenti ņem vērā iekšējo kontroli, kas izveidota, lai nodrošinātu finanšu pārskatu sagatavošanu un tajos sniegtās informācijas patiesu atspoguļošanu, ar mērķi noteikt apstākļiem piemērotas revīzijas procedūras, bet nevis lai izteiktu atzinumu par kontroles efektivitāti. Revīzija ietver arī pielietoto grāmatvedības principu un Bankas valdes veikto grāmatvedības aplēšu pamatotības, kā arī finanšu pārskatos sniegtās informācijas izvērtējumu.

Uzskatām, ka mūsu iegūtie revīzijas pierādījumi ir pietiekami un atbilstoši mūsu revidentu atzinuma izteikšanai.

Atzinums

Mūsaprāt, Bankas finanšu pārskati sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par Bankas finansiālo stāvokli 2013. gada 31. decembrī un par tās darbības finanšu rezultātiem un naudas plūsmām 2013. gadā saskaņā ar Latvijas Bankas padomes pieņemto "Latvijas Bankas finanšu grāmatvedības politiku" un likumu "Par Latvijas Banku".

SIA "Ernst & Young Baltic"
Licence Nr. 17

Diāna Krišjāne
Valdes priekšsēdētāja

Rīgā, Latvijā
2014. gada 13. martā

Latvijas Republikas
Valsts kontrole

Elita Krūmiņa
Valsts kontroliere

Rīgā, Latvijā
2014. gada 13. martā